СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 РОКУ ■ № 65 (3565)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

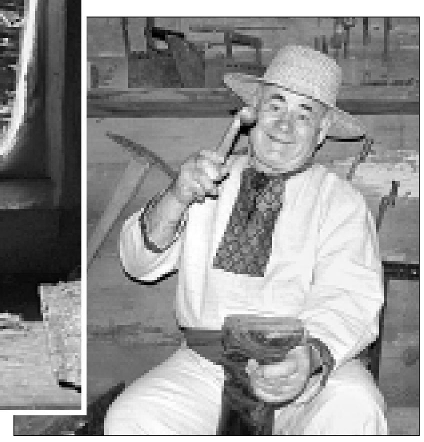
ЯК НАВЧИТИСЯ ПРОФЕСІЙНО БИТИ БАКЛУШІ

■ ТУРБЮРО

Про це можна дізнатися у «Хаті Савки», в селі Нові Петрівці Вишгородського району. Виявляється, це село — найвища точка на Поліссі. За 200 метрів, через яр — Межигірський храм, колишня Запорізька лавра, де козаки в середині XVII століття освячували зброю. Про це розказав нам господар садиби-музею старожитностей та етнографії Полісся Леонід Васильович Шилов, на прізвисько пан Савка. А організувала нам подорож до Нових Петрівців Спілка сприяння розвиткові сільського зеленого туризму в Україні. Простіше — це люди, які допомагають українцям відпочити по-українськи.

Мистецтвом бити баклуші досконало володіє Василь ГУРА (на знімку). Подробиці на 14-й стор. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

СПРАВА КОЛЕСНИКОВА: крапку ставити рано

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ранкове й денне засідання 8 квітня

Уповноважена з прав людини Ніна Карпачова заявила, що ця резонансна справа не повинна бути політичною. Омбудсман наголосила, що її хвилює питання не персоналій, а сама проблема, бо має державне значення. Так, за її словами, більш як мільйон громадян щороку стають затриманими. А міністрам, коментуючи такі події, треба бути обережнішими у висловлюваннях і чітко відрізняти «арешт» від «затримання». Україна йде до Європи, тому мусить дотримуватися цивілізованих законів і поважати міжнародний пакт про політичні і громадянські права. У випадку із затриманням Колесникова порушено процесуальні права затриманого. За її словами, адвоката не викликали з моменту затримання особи. Ніна Карпачова відкинула звинувачення в упередженості і додала, що вона завжди відстоювала справедливість, права людей і цілісність України.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ ВІЗИТИ

Черкаський маршрут

Сьогодні Голова Верховної Ради України Володимир Литвин планує відвідати з робочою поїздкою Черкащину. **Як повідомили у прес-службі ВР**, програмою, зокрема, передбачено відвідини главою парламенту загальноосвітньої школи №2 у місті Золотоноша, зустрічі з колективами державного підприємства «Златодар» і ВАТ «Золотоніський машинобудівний завод ім. Лепсе». У Черкасах відбудеться покладання квітів до пам'ятників Т. Шевченку та Б. Хмельницькому. Володимир Литвин також візьме участь у роботі сьомої обласної конференції Народної партії та проведе прес-конференцію для представників ЗМІ.

■ КОНФЛІКТИ

Невеликий ляп, який доведеться виправляти

МЗС заявляє, що Україна високо цінує відносини дружнього співробітництва, які встановилися між Україною і іншими державами, включаючи Білорусь і Кубу. Разом з тим, зазначає прес-служба, Україна виходить з того, що «справжні друзі завжди можуть відверто говорити про наявні проблеми».

(Закінчення на 5-й стор.).

■ У НОМЕР

Махінаторам світить зона. Уже не курортна

Спецоперацію «Земля в курортній зоні» провели співробітники УМВСУ в Одеській області. За останні два тижні ними порушено 11 кримінальних справ за фактами незаконного розпродажу таких земель. За попередніми оцінками, земельні махінатори завдали шкоди державі на суму 125 мільйонів гривень.

Зокрема, одна з одеських приватних фірм за підробленими документами змогла стати власником земельної ділянки площею 5,3 гектара.

Стосовно посадових осіб одеського міського управління земельних ресурсів порушено кримінальну справу. З 1999 по 2005 рік ці працівники навмисно не розглядали питання про надання комунальним підприємствам Одеси земельних ділянок (морських пляжів, спусків до моря) для забезпечення благоустрою. Внаслідок такої недбалості чиновників міський бюджет недоотримав 550 тисяч гривень, **повідомляє наш власний кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

■ ФОТОФАКТ

У Севастополі пам'ятний літак спритники розбирають на металобрухт. Колись на МіГ-15 починав підкоряти небо Юрій Гагарін, здійснюючи свої мрії.

Фото Володимира ВЕВДЮКА (Укрінформ).

Бази для створення ЄЕП немає

Базою для формування ЄЕП має бути зона вільної торгівлі без вилучень і обмежень. Такий підхід до формування Єдиного економічного простору відстоювала українська сторона вчора в Москві на засіданні групи високого рівня, котре завершилося. Утім, інші учасники четвірки виявилися неготовими прийняти пропозицію Києва стосовно ревізії базової угоди про створення ЄЕП і тим паче неготовими приступити до формування зони вільної торгівлі вже цього року, на чому наполягав Київ.

(Закінчення на 5-й стор.).

■ ПЕРЕМОЖЦІ

Трофей

Операційній сестрі Тані Міткевич із Староушицької лікарні не було й вісімнадцяти, коли записалася добровольцем на фронт. Була учасницею оборони Сталінграда, рятувала поранених на Курській дузі, виміряла своїми ногами всеньку Білорусь... Недавно з Мінська прислали медаль. Зі своєю 169-ю орденів Червоного Прапора, Кутузова, Суворова знаменитою Рогачевською стрілецькою дивізією Таня не попрощалася й після Перемоги дев'ятого травня 1945 року.

Мешкає колишня фронтовичка з онуком та правнуками у своїй «хрущовці». Недавно святкували її вісімдесятиріччя, зібралися за столом друзі, родина. І вже вкотре говорили про її трофей — з рейхстагу Тетяна Міткевич привезла пам'ятку — уламок люстри. Здала до музею.., **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА.**

Хмельницька область.

Світ попрощався з Іваном Павлом II

Учора весь світ стежив за церемонією похорону Папи Римського Івана Павла II. У багатьох країнах, незалежно від віросповідання, оголосили жалобу. Папу поховали в підземному гроті, розташованому під підлогою собору Святого Петра, де спочиває вічним сном багато його попередників.

стор. 5

Сьогодні на Україну дивляться як на країну голодних людей, котрі зможуть спожити все, що їм подадуть. Головне, що це буде дешево. А які будуть наслідки для здоров'я завтра ? Я не можу цього ні сприйняти, ні зрозуміти

ЗДАТНІСТЬ ДО ПОШУКУ ЗЛАГОДИ ПРИТАМАННА ЛЮДЯМ ВІД ЗЕМЛІ

Фото з архіву автора.

Володимир Литвин у Каневі, на Тарасовій горі. Травень 2004 року

З Головою Верховної Ради України, лідером Народної партії Володимиром Михайловичем Литвином ми зустрілися у «важкий» понеділок. Зранку під куполом парламенту схрестили «шаблі» на погоджувальній раді керівники фракцій і голови комітетів. Нова опозиція войовничо вимагала від керівника ВР негайно притягти депутатів-сумісників до суду. «Рідна» аграрна фракція била на сполох щодо намірів уряду відкрити «продовольчі» кордони.

«Соборівці» закликали невідкладно почати реформування місцевого самоврядування, інакше — переконували — й реанімація йому не допоможе...

День набирав своїх «гарячих» звичних обертів. Під кабінетом голови вишикувались народні депутати, спраглі до спілкування з Володимиром Михайловичем. За ними — новоспечені урядовці. На понеділкову прес-конференцію зібралися журналісти. Під'їжджали учасники парламентсько-кабмінівських консультацій. Готувалась нарада з проведення всеукраїнських «самоврядних» зборів.

Близько дев'ятнадцятої години, при м'якому світлі, за чашкою чаю, розпочалася наша бесіда з главою парламенту...

«Я дуже шкодую, що у мене тільки двоє дітей...»

— Володимире Михайловичу, вчора, збираючи матеріал для газети, побувала у селі Орловець Городищенського району. Говорили з людьми про їх життя-буття. І, як завжди, зайшла мова про політику та політиків. Пенсіонерка Катерина Андріївна Калита, зокрема, дала й вам оцінку: «Коли ото, борони і заступи, —перехрестилася — у нас заледве війна не почалася, Литвин усіх замирив. Чому, як ви міркуєте? — запитала і сама відповіла: — Бо коліна він, роду такого, мудрого і терплячого».

...То ж, якого ви «коліна», Володимире Михайловичу?

— Такого, як і Катерина Андріївна (посміхається), — селянського. З дідапрадіда. Народився я у селі Слобода-Романівська Новоград-Волинського району на Житомирщині. Пишаюся, що в дитинстві ходив стежками Лесі Українки. Діди мої, по батьківській лінії і по материній, були господарями-одноосібниками. Мали по кілька десятин, як тоді казали, грунту, худобу, реманент. До колгоспу вступати не хотіли. Та коли силою «усуспільнили» наше тяжкою працею їх добро — довелося йти на спільний двір. Бо там стояли охлялі від голоду коні, які ще вчора були їхніми... До речі, любов до цих тварин передалася від діда моєму батькові. Він завжди тримав у господарстві пару коней. Навіть зараз, коли й здоров'я вже підводить, доглядає одного коня. А де були колись «дідівські десятини», ставок, показали мені лише у нинішні дні.

— Родини у дідів, очевидно, були великими?

— Як у більшості селян часів колективізації. У сім'ї діда Андрія та баби Люби, маминих батьків, у невеликій хаті росло восьмеро дітей. У діда Клима Литвина та баби Ганни — четверо. Чималі родини, причому дуже дружні, були й у моїх рідних дядьків та тіток. Я шкодую, що у мене тільки двоє дітей. Надзвичайно шкодую... З плином років, оглядаючись у минуле, з теплотою пригадую своє дитинство. І все більше розумію: тільки у сім'ї, разом з роботящими батьками, братами, з сестрами, дитина виростає також працьовитою, доброю, совісною.

— Що найчастіше доводилося робити вам удома у дитячі роки?

— Все. Мати вранці йшла у поле полоти радгоспні овочі, батько — на тваринницьку ферму, бо був він їздовим. На нас з сестрою і двома братами залишалося домашнє господарство. Після уроків у школі ми розподіляли між собою обов'язки. До того ж без будь-якого примусу. Ми знали, що ніхто за нас цього не зробить. Сестра рвала траву для качок, один брат гнав корову на пасовище, другий йшов на ферму допомагати батькові, я — до матері, на «норми». Тоді у радгоспі почали вирощувати перець, патисони, баклажани, кабачки. Полоти їх — одна морока, швидко не «поженеш» рядок. Особливо допікала морква — і на проривці, й на копанні. Бо все вручну робилося. Часто ходив на ферму до батька. Знаю, що таке мозолі від вил.

— А довгими зимовими вечорами чим займалася ваша сім'я?

— У той час Слободу-Романівську ще не під'єднали до електромережі. Користувалися у радгоспі дизелем. Однак найчастіше горіла у хаті не електрична, а гасова лампа. Коли її забирали, щоб присвітити у другій кімнаті чи сінях, — я дивився на язики полум'я у грубці. Вони вимальовували мені на стінах різні химери — дитяча уява працювала без упину... Топили у хаті ломаччям — сухими гілками дерев, зв'язаними перевеслами. Або заносили у кошелях торф. Це паливо залишало після себе сміття, яке потрібно було постійно прибирати. Тому найбільше я радів, коли у грубку клали вугілля чи хоча б брикет. Тоді весело потріскував вогонь, ми разом з матір'ю слухали радіо, дерли пір'я, розпускали, чистили овечу вовну, навіть вишивали на клаптиках полотна хрестиком. І це не було якоюсь дивиною. На той час у школі викладали домоводство. Всі учні, і дівчата й хлопці, мережили на уроках узори.

«Вони болю сільських людей не відчувають»

— З ностальгією пригадується мені й сільська школа. Скільки в ній було світла, учительського тепла, дитячих радощів... Це минуло. Тепер, на жаль, все по-іншому. Торік, коли ви приїздили у черкаське село Бровахи, учителі скаржилися на убогу зарплату, колишні колгоспники — на безробіття, пенсіонери — на занедбане село і горе-господарників... Що вас, Володимире Михайловичу, найбільше хвилює, що болить після цих спілкувань?

— Серце болить. За немічних людей, котрі, по суті, є для мене батьками, дідами, бабусями. Не можу без душевного болю дивитися на згорблені, похилені до землі їх постаті, покручені роботою руки. Вони нагадують мені коріння старого дерева, яке чіпко тримається за життя. І водночас ці руки, за зовнішньої грубості, лагідні й ніжні. Мені здається, вони випромінюють тепло і... оптимізм — на противагу політикам, котрі весь час плачуть. Щастя, коли в цих людей є матеріально забезпечені і дбайливі діти. А якщо ні — це ціла трагедія. Я уявляю, як у довгі, нічні години кричать їх душі про гірку несправедливість...

— А чи всі високопоставлені урядовці та й народні обранці бачили зблизька селянську хату? Обмазану глиною, де й досі баба Ганна чи баба Настя топить курну грубку кукурудзинням чи, у кращому разі, брикетом? Кабмінівці, до речі, ходять гуртом у столичні «культпоходи». А чому б «екскурсантам» не навідатись у сільську глибинку? Може, Народна партія допоможе?

— Так, для декого б не завадило хоч раз у житті переступити поріг старої хати. Хоча їм складно буде відповісти у ній на багато запитань. Вони болю сільських людей не відчувають і не знають, бо керують галузями, напрямами і країною за статистикою. І не стоїть у них перед очима ота баба Ганна. Думаю, це — наша найбільша проблема. Набагато простіше, відома істина, намагатися ощасливити все суспільство, всю націю, замість того, щоб вирішити проблеми однієї конкретної людини. Це, з'ясовується, набагато складніше,

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Потрібні стабільність і розуміння

Вечірнє засідання 7 квітня

На вимогу фракцій «Регіони України» та СДПУ(о) Голова Верховної Ради України Володимир Литвин оголосив 30-хвилинну перерву, під час якої відбулося засідання погоджувальної ради депутатських фракцій і груп. Депутати-опозиціонери були стурбовані тим, що в Печерському місцевому суді столиці так і не відбувся запланований розгляд скарги голови Донецької облради Бориса Колесникова стосовно його затримання. Як повідомив В. Литвин, на погоджувальній раді парламентарії вирішили доручити комітетам з питань забезпечення правоохоронної діяльності, з питань правової політики, з прав людини і з питань боротьби з організованою злочинністю з'ясувати всі обставини дотримання закону під час затримання голови обласної ради Б. Колесникова й утримання його під вартою та надати відповідну інформацію Верховній Раді України. Депутати проголосували за включення до порядку денного на одинадцяту годину п'ятниці питання про заслуховування додаткової інформації міністра внутрішніх справ і Генерального прокурора України з цього приводу (297 — «за»).

Ситуація, яка склалася у парламенті довкола арешту голови Донецької облради, свідчить про елементи нестабільності та протистояння в українському суспільстві, заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин в інтерв'ю журналістам. «Це повинно тривожити нас усіх, оскільки нам потрібні сьогодні стабільність, зваженість і взаєморозуміння на всіх рівнях», — сказав В. Литвин, наголосивши, що Верховна Рада не може залишатися осторонь. Глава парламенту вважає, що варто чітко відповісти на запитання, з чим пов'язаний арешт Б. Колесникова. «Говорили, що це суто кримінальна справа, однак у багатьох депутатів залишається інша точка зору, — зазначив В. Литвин. — Ми втягуємось у якийсь період протистояння, хоча до парламентських виборів залишається ще багато часу».

Олександра КУЧЕРЯВА.

СПРАВА КОЛЕСНИКОВА: крапку ставити рано

Ранкове й денне засідання 8 квітня

(Початок на 1-й стор.).

А тим часом під стінами Верховної Ради кількасот пікетувальників вимагали свободи голови Донецької облради Бориса Колесникову. Під прапорами Партії регіонів, СДПУ(о) та «Братства» вони скандували: «Правовому свавіллю — ні!» та «Колесникову — свободу!». У сесійній залі, де було розвішано безліч плакатів, емоції також вирували.

Звільнення голови облради та проведення неупередженого вивчення обставин його затримання вимагав представник фракції «Регіони України» Микола Комар. Він укотре заявив, що Колесников — політв'язень. Однак його опонент Ярослав Кендзьор («Наша Україна») переконував своїх колег: відповідати перед законом за злочини мусять усі — незалежно від політичної приналежності. Прикро дивитися, зазначав він, як представники опозиції, не розібравшись у суті справи, вимагають звільнення голови облради. Проте з короткого виступу Генпрокурора Святослава Піскуна парламентарії фактично не дізналися нічого нового. Генпрокурор заявив, що жодних політичних ознак у справі голови облради немає, а є «ознаки кримінального діяння». Він зазначив, що порушень з боку Генпрокуратури не було, і слідчі діяли на підставі закону. С. Піскун закликав: «Дайте можливість правоохоронним органам розібратися. Якщо було допущено помилку, то ми її визнаємо».

На думку деяких депутатів, саме перенесення розгляду справи у суді, яке мало відбутися у четвер, 7 квітня, надто політизує справу. За словами С. Піскуна, термін розгляду справи в суді про заміну запобіжного заходу Колесникову (звільнити з-під варти або продовжити строк утримання) збігає 9 квітня. А щодо політичної заангажованості справи він констатував: «Я ніколи не займався і не займатимуся політикою».

У провадженні МВС станом на березень — 125 059 кримінальних справ. Якщо кожну з них розглядати у парламенті, це справді буде «беспредел», заявив міністр МВС Юрій Луценко. Він категорично відмовився надавати протоколи слідства на розгляд парламентаріїв. Оскільки оприлюднення напередодні назви підприємства, акції якого буцімто вимагав Колесников, призвело до того, що у країні вже немає жодного співвласника цієї організації. Ю. Луценко також заявив, що після розголошення інформації йому довелось евакуювати родину свідка у цій справі з Донецька. Якщо розповідати про всі подробиці справи, то під загрозою може опинитися життя багатьох людей. «А втручання у слідство я не допущу ніколи, — наголосив він і додав: — Я підтримую гасло «Політичним репресіям — ні», але бандити сидітимуть у тюрмах. Істину має встановити суд». Та коли з'ясується, що слідчий МВС діяв нефахово, його буде покарано.

Думка чотирьох профільних комітетів, яку оприлюднив перший заступник голови Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Іван Вернидубов, майже повністю збігається з позицією Уповноваженого Верховної Ради з прав людини — у протоколах немає аргументації затримання. За його словами, затриманий має право оскаржити своє затримання у суді у будь-який час. Цього не сталося.

Підсумував бурхливе обговорення Голова Верховної Ради Володимир Литвин. «Нині потенціал довіри до парламенту такий, якого не було ніколи. Давайте покажемо, що ми — Верховна Рада, і давайте перестанемо задоволено потирати долонями, коли в одних виникають проблеми», — зазначив він. Нині, на його переконання, треба говорити про консолідованість на принципах об'єктивності. І якщо є об'єктивна позиція ВР, то треба виходити на якесь рішення, зазначив він, бо протягом двох днів депутати просто випускають пару. Керівник парламенту закликав парламентаріїв не компрометувати ВР у такий спосіб.

На початку ранкового засідання глава парламенту повідомив про вихід Віктора Тимошенка з фракції «Регіони України» та про його входження до фракції Народної партії.

Олена ГОРБУНОВА.

ніж проголошувати загалом правильні слова... Тому не хотів би ініціювати таку «екскурсію». Коли мені особисто вдається виїхати на село, намагаюся зробити це без ескорту начальства. Тому що люди завжди у таких ситуаціях стараються свої думки тримати при собі. Хоча у принципі ті думки не становлять великого секрету. Селяни хочуть, щоб потурбувалися про них. Про їх здоров'я. Щоб забезпечили їх паливом. Щоб освітлення у них було без перебою. А ще краще, щоб у селі був газ — для того, щоб вони відчули себе людьми, врешті-решт... І, звичайно ж, щоб свіжий хліб, недорогі і якісні продукти завозили своєчасно у сільську крамницю. Бо більшості жителів села є проблемою навіть пройти в центр села, до магазину. Я вже не кажу про те, щоб добратися до району для того, щоб обстежитися, отримати якісь ліки чи дістати якусь довідку...

«Не можна примушувати людей весь час жити в умовах тривоги»

— А як же тоді бути з намірами провести адмінреформу і укрупнити райони? Як ви, Володимире Михайловичу, до цього ставитеся? Люди бояться тих змін.

— Ви знаєте, є відомий анекдот, чим ми відрізняємося від інших цивілізованих країн. Ті спочатку експеримент на тваринах поставлять, а потім людям щось пропонують. Ми завжди експерименти ставимо на людях. І головне, що мене вражає, це така собі непереборна віра у свою правоту. Бо я для себе уявляю, якщо територія сільської ради повинна об'єднувати не менше п'яти тисяч чоловік, то Житомирщина, наприклад, буде четвертою частиною району. А якщо при цьому не сказати селянам, що всі послуги: ФАПи, пошта та інше будуть наближені до вас — то цілком очевидним є те, що, крім відчуття страху, це нічого не викликає... Я вже не кажу про те, що район повинен починатися за кількістю населення від 70 тисяч. Переконаний: кількісний показник дуже важливий. Але ще треба брати економічний чинник, географічний, екологічний — і все це враховувати.

— ... на мою думку, й психологічний.

— Так. Не можна весь час примушувати людей жити в умовах тривоги. Повірте, це знесилює людину. Не можна постійно жити у рамках невизначеності. Це озлоблює людину. Не можна експериментувати над людьми. Це відштовхує їх від держави. Тому я виходжу з того, що згадана проблема є назрілою. Але, на мій погляд, не можна її так неоковирно вирішувати. Хоча треба вже зараз наводити порядок. Елементарно організовувати життя і водночас працювати на перспективу. Треба визначити і мати об'ємне бачення того, що це дасть країні, а насамперед, що це дасть людям. І не просто людям, а конкретній людині. Тому тут, як ніде, важливе значення має медичний термін «не зашкодь». Цей термін повинен бути завжди на першому місці — для того, щоб це зупиняло бажання пропонувати оригінальні думки, які оригінальними є лише для певної групи людей або для однієї людини... І знову-таки, підходи до політичних процесів, до людських проблем з позиції статистики — це страшно.

— Зараз найголовніша тема дня — підвищення цін. Моя сусідка-пенсіонерка, колишня вчителька, зізналась, що три тижні вже не ходить на базар, бо боїться «цінового шоку». Що думають з цього приводу урядовці, парламентарії?

— Аби думали, то, можливо б, не видавали нездійсненних обіцянок. Коли у минулому році було прийнято рішення про підвищення пенсії у вигляді доплати на 70 відсотків, а заробітної плати у межах 27 відсотків, то ми отримали перевернуту піраміду. Отримали велику дірку у Пенсійному фонді. А тепер потрібно за рахунок бюджету намагатися залатати цю дірку. Крім того, під час передвиборчої кампанії було пообіцяно хоч трішки поліпшити соціальні умови життя людей. Стверджувалося, що у бюджеті є величезні приховані резерви. Але потім побачили й переконались, що це далеко не відповідає дійсності. І тому, вносячи зміни до бюджету для того, щоб реалізувати соціальні обіцянки, ми фактично зробили це за рахунок позбавлення можливості економіки розвиватися. Ми отримали, по суті, бюджет споживання, який складається — більш як на 80 відсотків — із соціальних виплат. А що ж тоді залишається на розвиток? У нас зараз у ряді районів, особливо у невеликих містах, бюджет спрямовується лише на заробітну плату. А що буде з охороною здоров'я, з освітою, з комунальною сферою? Тому сьогодні потрібно думати, як стимулювати розвиток нашої економіки. Як збалансувати пропозицію і попит, тоді ми не матимемо зростання цін.

«Коли ми перестанемо поборювати один одного»

— Зараз Кабмін розгорнув бурхливу діяльність, стверджуючи, що він нагодує народ.

— Уряд намагається вирішити проблему за рахунок того, що ми відкриваємо Україну для імпортних товарів, знімаючи мито за ввезення продуктів харчування. Це несе у собі загрозу остаточного руйнування сільськогосподарського виробництва. Скажіть, будь ласка, яка може бути нульова митна ставка на картоплю, яку в Україні не знаємо куди дівати? Завтра неможливо буде продати український цукор, який значно дорожчий від зарубіжного. Тому селяни нині вже не хочуть сіяти буряків. Бо їм це невигідно. Тоді потрібно буде засіяти поля чортополохом — за такого підходу. Проте ми сподіваємося західним та іншим державам. Бо Україна стане величезним ринком збуту товарів. Але у мене виникають питання: що робитимемо з власним виробництвом і якої якості будуть ввезені продукти харчування? Сьогодні на Україну дивляться як на країну голодних людей, котрі зможуть спожити все, що їм подадуть. Головне, що це буде дешево. А які будуть наслідки для здоров'я завтра ? Я не можу цього ні сприйняти, ні зрозуміти. При цьому йде тиск. Якщо Верховна Рада не прийме ці рішення, вона буде ворогом українського народу. То краще зараз не сподобатися українському народові, бо не лише завтра, а вже сьогодні він розуміє, що краще організувати тут, на наших багатющих чорноземах, виробництво продукції, а не завозити його бозна-звідки... Я думаю, що за належних умов одна Черкащина зможе пів-України годувати.

— Авжеж. Черкащина має орних земель рівно стільки, скільки вся Австрія... Та повернімося до духовних засад. Народна партія, яку ви, Володимире Михайловичу, очолюєте, ухвалила на з'їзді «Маніфест національного єднання». Черкащани пропонують зробити у цьому напрямі перший реальний крок: з участю делегацій всіх областей закласти у першій історичній столиці держави, гетьманському Чигирині, підмурівок майбутнього Монумента національного примирення і єднання, а також сад Соборності України. Ви вже обіцяли разом з Президентом взяти участь у цій акції...

— Це дуже гарна ідея. І ми постараємося прилучитися до неї. Головним завданням Народної партії я бачу консолідацію нації. Ми повинні всі зрозуміти, що ми приречені жити в одній країні. Якою вона буде у майбутньому — залежить тільки від нас. Чи скнітиме, заявляючи про свою європейськість, чи врешті-решт стане державою, котру будуть поважати і шанувати. Повірте мені, інколи соромно чути під час зустрічей з іноземними делегаціями запитання про те, коли ми, нарешті, перестанемо поборювати один одного і станемо жити для України, для своєї землі, для своїх родин. Й саме у цьому вододілі я бачу головне призначення нашої партії. Хочу на перше місце ставити те, що нас об'єднує, а не роз'єднує. Здатність до компромісу, до пошуку того, що між людьми є спільного, до злагоди притаманні людям від землі. А ми у більшості, за великим рахунком, є інтелігенти у першому поколінні. Наші батьки і ми народилися, виросли, працювали на землі й оцей код ми повинні перенести у політику. Код великої рідні.

«Хотів би, щоб політики не платили страшної ціни»

— Наприкінці, Володимире Михайловичу, якщо не заперечуєте — про особисте. Чим ви займаєтесь у вільний час, як підтримуєте фізичну форму? Що читаєте?..

— Я чекаю другої половини суботи і неділі, як батька з паскою. Знаєте, як його чекають?.. Двічі на тиждень я граю у футбол. Коли дуже тяжко — парюсь у сауні до безтями, плаваю потім у крижаній воді. Це освіжає, відновлює сили, але від думок не рятує. Мені дружина радить: «Розслабся, подивись у небо, на сонце, на трави»... Я люблю читати. Періодично буваю на книжковому базарі на Петрівці. Читаю водночас по кілька книжок, залежно від того, де перебуваю, на квартирі чи на дачі, у якій кімнаті. Цікавими виявилися двотомник відомого політичного оглядача Льва Вознесенського, невідоме про Грушевського пера Ігоря Мельниченка. Прочитав недавно «Як я став шевальє» Віктора Некрасова, біографію через щоденники Буніна з серії ЖЗЛ. У мене багатюща бібліотека з історії. Й найбільша для мене радість, коли син бере з мого зібрання потрібну йому книжку...

— Володимире Михайловичу, аби ви брали інтерв'ю, про щоб ще ви запитали Володимира Литвина? Щоб йому побажали?

— Щоб врешті-решт почав він жити. (Сумно посміхається). Життя наскільки швидкоплинне і мені здається, що я просто не жив. У мене діти виросли, а я й не бачив, як вони виросли. І донька з сином не бачили батька. Я хотів би, щоб політики не платили страшної ціни, яку вони, як правило, платять. А ця ціна — втрата контактів і розуміння з дітьми. Бо вони ними не займаються...

— Не раз доводилося бачити, як ви приїздили з сином на Тарасову гору до Канева...

— То було кілька років тому. Тепер ви його не впізнаєте. Іванові 16 років, він має 190 сантиметрів зросту, 46-й розмір взуття, багато займається спортом, навчанням, дуже зайнятий...

— Бажаю, Володимире Михайловичу, вам і вашій родині більше радощів бути разом. Дякую за щиру розмову.

— І я вам вдячний.

Інтерв'ю провела Лідія ТИТАРЕНКО.

■ **ОФІЦІЙНО**

Найактивніший — Юрій Кармазін

З початку роботи сьомої сесії Верховної Ради України четвертого скликання до різних органів влади направлено 859 депутатських запитів та 110 законодавчих і протокольних доручень. Депутатські запити в першу чергу адресували керівникам міністерств і відомств України — 310, Кабінету Міністрів — 239, Генеральному прокурору України — 234, місцевим органам влади і управління — 52. Окрім того, подано 17 депутатських запитів до Верховної Ради України та 7 — до Президента України, **повідомляє Інформуправління апарату Верховної Ради.** Найбільше запитів направили народні депутати: Юрій Кармазін — 49, Ігор Шурма — 27 та Дмитро Рудковський — 19 запитів. Серед фракцій стосовно подання депутатських запитів найактивнішими були фракції Компартії — 184, «Нашої України» — 177 та Соцпартії — 78 депутатських запитів. На кінець березня уже надійшли відповіді на 352 депутатських запити, решта перебуває у стадії розгляду.

Із взятих під контроль з початку роботи сьомої сесії Верховної Ради законодавчих доручень 66 передусім стосуються підготовки та подання на розгляд парламенту органами державної виконавчої влади, комітетами і комісіями Верховної Ради України проектів законодавчих актів та пропозицій про внесення змін до чинного законодавства. На виконання цих доручень до Верховної Ради України від суб'єктів законодавчої ініціативи уже надійшло 17 законопроектів. Ще 44 протокольні доручення, які передусім стосуються соціальних та гуманітарних питань та дотримання законності, направлені за час роботи поточної сесії на підставі заяв народних депутатів України. Серед їх адресатів — комітети і комісії Верховної Ради України, Кабінет Міністрів України, міністерства і відомства, правоохоронні органи, місцеві органи влади і управління. Загалом за час роботи парламенту четвертого скликання взято на контроль 9926 доручень Верховної Ради України і запитів народних депутатів України. На 31 березня 2005 року вже виконано 9253 з них, а на стадії розгляду перебуває 673 питання.

Один «наївся», інший розсьорбує?

■ **ПІДСУМКИ ТИЖНЯ**

Життя як життя: щось велике і мале втрачаємо, щось знаходимо. Україна разом з усім світом сумувала за Папою Іваном Павлом II — найсвітлішим понтифіком останнього тисячоліття і просто людиною, у чиїх жилах текла краплина української крові. Звідти, з Ватикану, отримали ще одну сумну звістку — під час траурної літургії не витримало серце 54-річної українки Ірини Зозук.

Водночас світ разом з Україною слухав українського Президента на спільному засіданні палат американського Конгресу. Українець Ющенко виявився за тією трибуною один з перших з політичних лідерів постраждянських держав. А ще світ тішився за іншого славного українця — Віталія Кличка, який, як написала одна з газет, подібно до Бога любить трійцю, а тому й дочекався народження третьої дитини — сина Максима.

Інтрига про зустріч глави української держави з «найуважнішим слухачем розмов у президентському кабінеті» майором Мельниченком залишалася до останнього дня візиту нашої делегації до США. Хоча б тому, що чергова новина у «справі Гонгадзе» — визнання двома офіцерами МВС власної провини у вбивстві журналіста, сплила так «планово», що важко позбутися враження, начебто «менти-убивці» трималися — не зізнавалися до останнього, тобто до відльоту української делегації за океан. На цьому тлі якось блідо оприлюднилася чергова сенсаційна версія загибелі Гії: «любовний трикутник», який занапастив життя журналіста і може розчавити кар'єру одного з найпублічніших нині керівників однієї з гілок державної влади... До речі, інший фігурант у «справі Гонгадзе» пенсіонер Кучма на початку тижня зізнався, що «вже стільки наївся» (у розумінні політики), що на відміну від свого попередника Леоніда І в її активну стадію повертатися не збирається (у розумінні, нехай інші розсьорбують?).

Верховна Рада вкотре не зважила за доцільне розглядати звіт Тимчасової слідчої комісії з розслідування обставин убивств журналістів Гонгадзе, Александрова та інших резонансних злочинів. Однак продемонструвала, що не глуха до найбуденніших проблем переважної більшості українських виборців. Маю на увазі реакцію на підвищення цін на продовольчі товари та на скарги тисяч власників автотранспорту з приводу штрафування за відсутність страхових полісів. Питання таки внесли до порядку денного і дали їм гостру оцінку. Щоправда, рішення про заморoження цін на продукти прийняти не вдалося, а ось охочим підзаробити на страхових автовласниках «дали по руках» (відповідний законопроект прийнято у першому читанні).

Загалом у сесійній залі без опозиції не лише нуднувато, а й страшнувато: хто нинішнім антиленінцям нагадає про ленінське «головокружіння від успіхів». На запитання тележурналіста з «5 каналу» Володимир Литвин відповів запитанням: де ви бачите опозицію у парламенті? Пізніші припущення Віктора Януковича про наміри об'єднатися зусилля «Регіонів...» з об'єднаними есдеками Віктора Медведчука сприймаються як «спроба двох Вікторів дружити проти одного Віктора».

Проте команда того, проти кого намагаються дружити, продовжує декого «ставити на місце». У прямому розумінні цього слова. Після тривалих судових баталій Феміда нарешті констатувала факти фальсифікації виборів мера Одеси кілька років тому. Для двох головних дійових осіб — Руслана Боделана і Едуарда Гурвіца — це означає посадову «рокіровку», а для тих, хто нехтує волею виборців, — підтвердження нової української реалії: хоч скільки на виборах фальсифікуй, а одержиш те, що й одеський «Серьога-підрахуй». У середині тижня — сенсація про затримання правоохоронцями голови Донецької обради Бориса Колесникова і цілком прогнозована заміна на посаді голови Фонду держмайна Михайла Чечетова на представника СПУ Валентину Семенюк.

Так було завжди — хтось губить, хтось знаходить.

Анатолій БЕНЬ.

Два роки без Тараса Процюка

Учора на Байковому кладовищі в Києві відбулася громадянська панахида за оператором агентства Рейтер Тарасом Процюком, який два роки тому загинув в Іраку. На церемонії були присутні дружина і син Тараса. Крім того, журналісти вчора пікетували американське посольство в Києві. Вашингтон досі не визнав своєї вини і не компенсував родичам втрату годувальника. Постріл американського танка по багдадському готелю, де жив Тарас, військове командування США назвало сумним збігом обставин. Хоча військові знали, що в цьому готелі живуть тільки журналісти, **повідомляє телекомпанія НТН.**

■ **ФОТОФАКТ**

У Києві на майдані Незалежності молодіжні організації України і Білорусі провели акцію «Свободу політв'язням!».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

НОВИНИ

СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 ■ № 65 (3565)

Українські вчені пропонують створити біля берегів Криму заповідну акваторію для дельфінів

Представник Президента у Верховній Раді України, член парламентського комітету з питань правової політики Сергій СОБОЛЄВ: «Якщо у вас є матеріали, давайте почнемо чистити судову владу»

Дружня політика на принципах взаємодовіри

Дружня політика Китайської Народної Республіки стосовно України є незмінною, відносини між Україною та КНР базуються на принципах взаємодовіри і поваги.

На цьому наголосив на зустрічі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином Надзвичайний і Повноважний Посол КНР в Україні Яо Пейшен. Під час зустрічі було обговорено програму офіційного візиту Голови Верховної Ради України на чолі парламентської делегації до КНР, який розпочинається завтра. «Наша країна приділяє велику вагу візиту глави українського парламенту до Китайської Народної Республіки, у ході якого заплановано зустрічі з найвищими керівниками Китаю», — сказав посол, підкресливши, що цей візит — «велика політична подія у відносинах України і КНР».

Як повідомив речник Голови ВР Ігор Сторожук, відбудуться переговори щодо подальшого розвитку співробітництва в різних галузях, про плани активізації міжпарламентських взаємин, буде обговорено питання наукового, культурного та освітнього обмінів. Передбачаються ділові зустрічі у Пекіні, Шанхаї, Гуанчжоу, Сіані. «Україна повинна мати тісні дружні стосунки з Китаєм, враховуючи історію і, головне, перспективи на майбутнє», — сказав Володимир Литвин.

Юліана ШЕВЧУК.

Нескінченні консультації має змінити ефективна співпраця

Голова Верховної Ради Володимир Литвин і президент Європейського банку реконструкції та розвитку Жан Лем'єр готові докласти зусиль для активізації співпраці й підвищення її ефективності. Як повідомив прес-секретар глави ВР Ігор Сторожук, під час зустрічі сторони погодилися, що нинішній візит пана Лем'єра дасть можливість об'єктивно оцінити стан української економіки, розвиток якої, на переконання ЄБРР, потрібно планувати на довготривалу перспективу.

«У нас дуже позитивне бачення ситуації в Україні», — зазначив гість. Він поінформував Голову Верховної Ради про основні цілі його місії в Україні. Зокрема, це допомога державному сектору в плані інвестицій в інфраструктуру шляхом мостобудування, а також інвестування в комунальну сферу. Ще один пріоритет — участь у розвитку приватного сектору з метою створення нових робочих місць. Основним механізмом цього процесу має стати мікрокредитування. У зв'язку з цим наступний напрям діяльності ЄБРР, за словами Лем'єра, буде активніша співпраця з банками України. Третім пріоритетом є фінансування проектів з підвищення безпеки атомних електростанцій. Зокрема, це стосується ЧАЕС, добудови споруджуваних там об'єктів.

Пан Лем'єр особливо наголосив на важливості добросовісного партнерства і звернув увагу, що деякі проекти з кредитування потребують гарантій українського уряду. Він висловив невдоволення нескінченними консультаціями та невмотивованими затримками з боку української сторони щодо деяких об'єктів. Він зазначив, що ЄБРР прагне працювати швидко й результативно. Володимир Литвин підтвердив позитивну оцінку потенціалу України і зазначив, що сигнали, які посилає уряд, підтримуються в суспільстві та Верховній Раді. В. Литвин зазначив, що парламент чекає від уряду програму економічного й соціального розвитку держави, як це передбачено Основним Законом України. При цьому, за словами Голови Верховної Ради, уряд, долаючи негативні наслідки попереднього періоду, працює на рівні прийняття оперативних рішень. «Сьогодні ініціатива за урядом, — сказав Володимир Литвин, — а парламент готовий підтримати конструктивні та обґрунтовані пропозиції».

Яна СТАДІЛЬНА.

Киянам — виставку, перекладачам — подяки

Виставку творів сучасного мистецтва, присвячену Дню материнства та краси на честь Благовіщення Пресвятої Богородиці, відкрито у галереї «Неф» національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. На ній представлено живопис і скульптуру українських, вірменських та угорських митців, яких доля нерозривно пов'язала як з Вірменією, так і з Україною. Скажімо, молодої художниці Арміне Божко, батько якої українець, а мама — вірменка. Або Бориса Єгіазаряна, однією з експонованих робіт якого є «Портрет киянки». А картина Яни Антонової «Благовіст» — з майбутньою Богоматір'ю Марією, примарною постаттю Архангела та символічною лілією — ні на хвилину не дозволяла присутнім забути, що мистецька акція починається в день великого свята.

Присутній на презентації виставки Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Вірменія в Україні та Молдові Армен Хачатрян вручив українським перекладачам вірменської літератури Віктору Кочевському та Мирону Нестерчуку подяки Президента Республіки Вірменія.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

На знімку (зліва направо): перший посол України у Вірменії Олександр Божко, солістка Національної опери Сусанна Чахоян і посол Вірменії в Україні Армен Хачатрян.

Фото Леоніда ПОДЛУЖНОГО.

«Своїх не здаємо!»

Акції протесту на підтримку Бориса Колесникова проходять під супровід пісень «Священная война» і «Варшавянка». Учасникам акції роздають листівки із портретом голови обласної ради і гаслом «Захистимо Колесникова — відстоїмо Донбас!». Майже сім тисяч осіб зібралися позавчора на центральній площі на мітинг, організований Партією регіонів.

— Я знаю Бориса Вікторовича. В житті він не взяв би того, що йому пред'являють, — запевнив голова міської організації партії Олександр Бобков. — Завтра нас із вами зупинить на дорозі, питатимуть: із Донецька? Із Донецька. Голосував за Януковича? За Януковича. Сідай у «воронок», а статтю ми тобі підберемо. Але ми своїх не здаємо і не здавали.

За словами організаторів акції, вони готові виходити на мітинги безстроково і перенести епіцентр протесту до Києва. На площі перед обласною радою та на центральній площі міста встановлено намети, однак лише для агітації — в них ніхто не ночує. До протесту приєдналися місцеві активісти Прогресивної соціалістичної партії і фанати «Шахтаря».

Фото УНІАН.

Мешканці Донецька провели мітинг з вимогою звільнити затриманого голову обласної ради Бориса Колесникова.

У четвер у Донецьку оголошено про створення громадського руху «За Україну без Ющенка!». Його ініціаторами виступили обласна спілка підприємців малого і середнього бізнесу і ремісників та обласна молодіжна організація «Союз народжених революцією». Активісти руху кажуть, що боротимуться за зміну влади конституційними методами, у тому числі шляхом загальноукраїнського страйку.

Через затримання Бориса Колесникова було скасовано підписання меморандуму про співробітництво між обласною владою та провідними підприємцями області.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Хто все-таки лукавить?

Схоже, інформація про кадрові призначення в Міністерстві внутрішніх справ до голови Рівненської облдержадміністрації Василя Червонія надходить швидше, ніж до начальника УМВСУ в Рівненській області полковника міліції Григорія Зарічнюка. Адже вже після завершення прес-конференції, яку минулого четверга керівник області дав представникам ЗМІ, він, посилаючись на своє «джерело» — працівників міліції (прізвища не назвав), повідомив, що нібито на посаду першого заступника начальника обласного міліцейського управління області призначено «ставленика кримінального авторитета Жори Мінтенка» Ігоря З.

Прізвища цієї людини не називаю свідомо, бо, чесно кажучи, не звикла так легко, не володіючи доказами, навішувати ярлики на людей.

Нагадаю читачам, що свого часу голова Рівненської облдержадміністрації **Василь ЧЕРВОНІЙ (на знімку)** був проти призначення Григорія Зарічнюка на посаду начальника УМВСУ в Рівненській області, воліючи бачити на ній В'ячеслава Чайку, який нині працює начальником УБОЗу. Тоді між Юрієм Луценком та Василем Червонієм було досягнуто компромісу: Григорій Зарічнюк — начальник, В'ячеслав Чайка — його перший заступник, про що обидва керівники заявили перед людьми на центральному майдані Рівного. Відтак Василь Червоній попросив журналістів простежити і повідомити у пресі, наскільки твердо міністр внутрішніх справ Юрій Луценко тримає дане слово. Зрештою, в цьому зможемо переконатися невдовзі, як і в тому, хто все-таки краще поінформований про кадрові перспективи в МВС. Адже начальник УМВСУ в Рівненській області полковник міліції Григорій Зарічнюк повідомлення голови облдержадміністрації прокоментував так: «Поки що у мене немає жодного офіційного документа про призначення тієї чи іншої людини на посаду мого першого заступника».

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

■ **СПОРТ**

У Вільнюсі відбувся перший Міжнародний турнір з футболу серед працівників мас-медіа

Участь у ньому взяли команди Литви, Білорусі, Естонії, Німеччини, Росії, України. Ініціатором турніру стала Литовська спілка журналістів та вільнюський футбольний клуб «Прелегентай». Запрошення отримали і журналісти Волинської області, які й склали основу української збірної. Поряд з представниками волинських періодичних видань Юрієм Безпятком («Волинь»), В'ячеславом Бєловим («Досвітня зоря»), Денисом Чернухою («Континіум»), Костянтином Лоцманом (керівник прес-служби облради) за команду виступали коментатори загальнонаціональних телеканалів Олег Шумейко («Інтер») та Ігор Циганик (Перший національний), а також Олександр Кунаков (журнал «Атака», Дніпропетровськ).

Поїздка українських журналістів на турнір до Вільнюса стала можливою завдяки особистому клопотанню Надзвичайного і Повноважного Посла України в Литовській Республіці Бориса Климчука і сприянню голови Волинської обласної ради Василя Дмитрука. Фінансування команди взяла на себе Волинська державна служба охорони.

У півфінальних поєдинках наша збірна впевнено здолала команди Естонії та Литви. За підсумками турніру вона посіла третє місце. А перше місце розіграли між собою литовські та білоруські працівники мас-медіа. Майже до останніх хвилин господарі були попереду — 3:1. Але білорусам вдалося встановити рівновагу — 3:3. Вони більш вдало пробивали післяматчеві пенальті.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Лише результати

Футбол. Кубок УЄФА. 1/4 фіналу. Перші матчі. 7 квітня.

«Вільярреал» (Іспанія) — АЗ (Нідерланди, Алкмаар). 1:2. Голи: Рікельме, 14 — Ландзаат, 12, Неліс, 74.

ЦСКА (Росія) — «Осер» (Франція). 4:0. Матіс, 21 (автогол), Ігнашевич (п), Вагнер, 71, Гусєв, 78.

«Ньюкасл» (Англія) — «Спортинг» (Португалія). 1:0. Ширер, 37.

«Аустрія» (Австрія, Відень) — «Парма» (Італія). 1:1. Міла, 61 — Пізану, 34.

Матчі у відповідь відбудуться 14 квітня.

Хокей. Сосновець (Польща). Чемпіонат світу серед юніорів. Перший дивізіон. Група В. Україна—Японія. Україна—Польща. 4:3. Норвегія — 8 очок, Латвія, Україна — по 6, Польща — 5, Японія — 3.

Норвежці здобули право виступати у вищому дивізіоні. До речі, збірна України в першому турі обіграла команду Норвегії — 5:1! Якби наша команда не поступилася аутсайдерам — японцям, то саме вона посіла б перше місце. Та що вже тепер говорити...

Світ попрощався з Іваном Павлом II

(Початок на 1-й стор.).

Для участі в похороні до Рима приїхало більше двохсот глав держав і урядів з різних країн, коронованих осіб, ієрархів інших конфесій. Серед них: Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, Президент США Джордж Буш, який прибув разом із двома колишніми президентами — Джорджем Бушем-старшим і Біллом Клінтоном, Президент Франції Жак Ширак, Прем'єр-міністр Великобританії Тоні Блер, канцлер ФРН Герхард Шрьодер, Президент України Віктор Ющенко, **повідомляє РІА "Новини"**.

Для того щоб віддати данину пам'яті понтифіка, до Рима в ці дні приїхало з усіх кінців Італії та з-за кордону майже чотири мільйони чоловік. Більш як два мільйони прочан, відстоявши величезну чергу, змогли попрощатися з Папою, відвідавши собор Святого Петра, де з вечора понеділка перебувало тіло. Безпосередньо на площу Святого Петра, крім почесних гостей, учора було допущено лише близько 300 тисяч чоловік. Решта прочан стежила за церемонією в прямому ефірі — на найбільших площах Рима й в імпровізованих наметових таборах, розгорнутих для прочан, встановили майже три десятки гігантських телеекранів.

Усе це потребувало введення надзвичайних заходів безпеки. Порядок забезпечували понад десять тисяч співробітників поліції і спецслужб, їм допомагали на вулицях вісім тисяч добровольців і 20 тисяч комунальних службовців. Рим щільно "прикрили" і з землі, і з повітря. Школи та державні установи в Римі в день похорону не працювали.

Папа Іван Павло II помер на 85-му році життя ввечері 2 квітня після тривалої хвороби

Фото АП.

Бази для створення ЄЕП немає

(Початок на 1-й стор.).

"Для того, щоб говорити про вищі ступені інтеграції у грошовій, гуманітарній, соціальній сферах, про встановлення спільних зовнішньоторговельних тарифів, нам потрібна база. Сьогодні бази немає", — підсумував міністр економіки і з питань європейської інтеграції України Сергій Терьохін. Він нагадав, що в України з РФ у багатосторонньому і двосторонньому форматах є три угоди про зону вільної торгівлі, але "жодна з них не працює". Інші учасники четвірки вважають, що створення зони вільної торгівлі можливе лише в рамках митного союзу.

Крім того, Україна вважає за необхідне до 1 липня нинішнього року підготувати до підписання не 29 угод, а 17. За словами Сергія Терьохіна, у запропонованому загальному пакеті з 93 документів, серед яких 29 першочергових, немає чіткого уявлення про вплив цих документів на економіки наших країн. Позицію білоруської сторони, що запропонувала створити зону вільної торгівлі до 2015 року, Сергій Терьохін вважає неприйнятною. У такому разі "це просто політичний проект", — наголосив на підсумковій прес-конференції український міністр.

Відповідаючи на запитання, за яких умов Україна готова вийти з проекту, Сергій Терьохін заявив, що Україна не збирається цього робити. "Підсумком цих двох днів (засідання групи високого рівня) стала не загроза виходу України з ЄЕП, а відкрилася пряма, чітка і ясна дорога України входження до ЄЕП".

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Москва.

Невеликий ляп, який доведеться виправляти

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомляв "Голос України", у прийнятій у Вашингтоні спільній заяві президентів України і США Віктора Ющенка і Джорджа Буша, зокрема, йдеться, що лідери двох країн зобов'язуються співробітничати "у підтримці реформ, демократії, толерантності і поваги до всіх співтовариств, і в мирному розв'язанні конфліктів у Грузії і Молдові, а також у підтримці просування свободи в таких країнах, як Куба і Білорусь". Цей пункт заяви викликав невдоволення в Мінську і Гавані.

У МЗС Білорусі підкреслюють, що винесення внутрішніх питань Білорусі на обговорення в ході зустрічі президентів України і США не вписується в контекст традиційно дружніх і добросусідських відносин між Білоруссю й Україною. "МЗС Білорусі здивований цим фактом", — заявив заступник начальника управління інформації міністерства закордонних справ Білорусі Руслан Єсін. За його словами, у Білорусі сподіваються, що "цей факт не свідчить про несамостійність зовнішньої політики України".

Офіційна Гавана передала МЗС України ноту протесту. Пояснюючи таку позицію, заступник міністра МЗС Куби Еумеліо Кабальєро Родрігез заявив: "Для нас це неймовірно, що президент такої дружньої країни, як Україна, приєднується до стратегії могутньої держави — США, яка останні 40 років здійснює агресію проти нашої країни шляхом економічної блокади, організувавши більш як 600 терористичних актів проти нашої країни".

Розвиток демократії, повага і захист основних свобод і прав людини є наріжним каменем діяльності нової української влади у внутрішній і зовнішній політиці. Це — її тверда позиція, заявив "Голосові України" глава прес-служби зовнішньополітичного відомства України Дмитро Свистков.

Думки експертів про скандал — схожі. Зокрема, президент фонду "Співдружність", доктор політології Сергій Телешун, вважає: те, що сталося, свідчить про помилку тих, хто готував візит Президента України до США. "Україні не варто удавати глобального гравця в міжнародних відносинах. Треба жити по одежині. А цей невеликий ляп доведеться виправляти зовнішньополітичному відомству", — зазначив політолог.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ НАМІРИ

Захід стане ближче — поки що не для всіх

Євросоюз обіцяє спростити візовий режим для українців. Послаблення зачеплять поки що лише окремі категорії громадян: журналістів, бізнесменів, студентів, працівників культури і науки, заявив глава комітету із закордонних справ парламенту ФРН Фолькер Рюе. На практиці це означає видачу віз без надавання запрошення, довідки про доходи, без співбесіди. За його словами, "саме це і стане першим етапом полегшення режиму для України, що почне реалізовуватися вже найближчим часом — упродовж декількох місяців". Стосовно подальших кроків спрощення, Ф. Рюе вважає, що вони залежатимуть від рівня життя в Україні, "щоб Європа не думала про те, що полегшення візового режиму призведе до збільшення трудової міграції".

Уже і в Ризі гримить

Минулого четверга на п'ятому поверсі одного з будинків у центрі Риги пролунав вибух. Четверо осіб отримали травми. Близько 40 були змушені покинути свої помешкання та переселитися до готелю. На першому поверсі цього будинку, котрий теж постраждав, розташована квартира голови Сейму Інгріди Удре. Однак вибух не пов'язують з її особою, адже цього дня вона перебувала у Фінляндії.

У місцевій пресі вже з'явилися версії причин нещасного випадку. За однією з них, мешканець квартири на 5-му поверсі не погодився з рішенням суду, який відмовив йому в праві на приватизацію квартири. Хоча надав це право іншим людям. Коли судові виконавці разом з поліцією ламали двері, мешканець підірвав побутовий газ.

За останні 10 років латвійські суди прийняли позови на виселення від восьми відсотків населення країни. На підставі судових рішень близько 120 тисяч чоловік (майже 5% населення) виселено, в тому числі 24 тисячі — без надання іншої житлоплощі.

Володимир СТРОЙ.

■ ЩОДЕННИК

Ігри політиків із народом

ПОНЕДІЛОК. Розпочав роботу благодійний фонд "Україна", заснований екс-президентом Леонідом Кучмою. Він сприятиме розвитку та консолідації суспільства, захисту прав і свобод громадян, підтримуватиме талановиту молодь. ЗМІ чомусь скептично-зневажливо прокоментували ці наміри. А чому? Зрештою, екс-президент держави намагається надолужити те, що не зумів зробити. На мій погляд, дуже потрібне починання. Хай би наші можновладці, від самого початку перебування на олімпі, занотовували те, що не вдається здійснити. Знадобиться.

ВІВТОРОК. Власники "Криворіжсталі" заявили, що захищатимуть права компанії в Європейському суді. Їхні адвокати кажуть, що консорціум "Інвестиційно-металургійний союз", якому належать 93% акцій "Криворіжсталі", не мав іншого способу для захисту, бо під час розгляду обставин приватизації "Криворіжсталі" український суд порушив принципи справедливості та безсторонності, закладені в Європейській конвенції з прав людини. Очевидно, й ініціатори реприватизації мають переконливі резони, котрі представлять у Брюсселі. Але поспіх, з яким уряд Юлії Тимошенко намагався переглянути приватизацію комбінату, навіть не в юристів викликав сумніви. Отож: Віктор Пінчук і Ринат Ахметов — проти українського уряду. Що скаже Європейський суд?

СЕРЕДА. Віктор Ющенко заявив, що затримані як підозрювані у вбивстві Георгія Гонгадзе офіцери МВС визнали свою вину. Президент сказав, що "сьогодні процедура завершена досить глибоко. Вони дали відповідні свідчення, продемонстрували, як усе це робилося. Щодо замовників, тут робота попереду". Цікаво, що на суперсенсацію, оприлюднену Президентом, мляво відреагували ЗМІ: вони майже нічого не написали про тих, хто зізнався у скоєнні злочину. Що б це мало означати? Тим часом Президент, незважаючи на критику фахівців-правознавців, продовжує робити публічні заяви стосовно розслідування справи Гонгадзе. Що порушує презумпцію невинуватості та може трактуватися як тиск на слідство.

ЧЕТВЕР. Міністр внутрішніх справ Юрій Луценко закликав Верховну Раду оголосити амністію виконавцям незаконних маніпуляцій під час президентських виборів. За фактами їх фальсифікації прокуратура порушила 287 кримінальних справ, у 160 справах винесено судові вироки. Нарешті в нашого міністра спрацювала логіка здорового глузду. Тож віднині правоохоронні органи виловлюватимуть не "стрілочників", а справжніх винуватців і злочинців?

П'ЯТНИЦЯ. У Донецьку перед облдержадміністрацією встановлено намети, кілька тисяч осіб беруть участь у мітингу на підтримку затриманого голови обласної ради Бориса Колесникова. Він відбувається під прапорами Партії регіонів, її молодіжної організації і Прогресивної соціалістичної партії України. А Донецький союз підприємців малого та середнього бізнесу та громадська організація "Союз народжених революцією" навіть ініціювали акцію "Україна без Ющенка". Це вже знайоме, тільки колись мітингуючі закликали жити "без Кучми". Тепер-от без Ющенка. А з ким, цікаво? Щодо причини, то в пересічного громадянина справді паморочиться у голові: одні представники влади запевняють, що затриманий Колесников — бандит, а другі, зокрема Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова, твердять, що мотивованих підстав для цього не було. Кому вірити? А може, справа зовсім не в конкретно затриманому Колесникові?

Валентина ПИСАНСЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ФРАНЦІЯ

Школярів б'ють!

У Ліллі поліція розігнала демонстрацію школярів, які виступали проти реформи освіти. Проти підлітків застосували гранати зі сльозоточивим газом, били їх гумовими кийками. За попередніми даними, постраждали два школярі, близько 10 осіб затримано.

КИТАЙ

А тим часом у морі…

Північнокорейський суховантаж зазнав катастрофи у Жовтому морі поблизу узбережжя Китаю. Загинули двоє моряків, ще 21 члена екіпажу оголосили зниклими безвісти. Судно, яке вийшло із північнокорейського порту Нампо з вантажем металу, затонуло неподалік морського кордону КНДР. Удалося врятувати 12 моряків.

ЄГИПЕТ

Постраждали туристи

На ринку Каїра прогримів сильний вибух. За попередніми даними, загинули француженка та американець, поранення одержали 18 осіб. Серед постраждалих — 10 громадян Єгипту і 9 іноземних туристів.

УКРАЇНА

По той бік кордону

За незаконне перетинання державного кордону прикордонники затримали 27 чоловік. Ще 153 особи, здебільшого громадяни СНД, не змогли перетнути його, переважно — через пред'явлення недійсних і підроблених документів. Експерти оцінили вилучені контрабандні товари і валюту в 210 тисяч гривень.

КИРГИЗІЯ

Акаєв уже не перший

Депутати парламенту позбавили Акаєва статусу першого президента, залишивши лише статус експрезидента, що внесений до конституції. Змінено низку глав закону про надання колишньому президентові апарату помічників за рахунок держбюджету, а також параграф стосовно скасування держмита у разі звертання колишнього президента до суду.

ЄМЕН

Бої тривали чотири місяці

70 заколотників убито в результаті спецоперації проти послідовників релігійного лідера Бадруддіна Аль-Хусі в провінції Саада. Придушення заколоту тривало чотири місяці, під час боїв загинуло більш як 400 повстанців та військовослужбовців.

ЯПОНІЯ

Прем'єр іде на Москву?

Прем'єр-міністр країни Дзюнїтіро Коїдзумі не виключає приїзду до Москви на святкування 60-річчя Перемоги. Раніше він казав, що не планує візит, оскільки мав намір брати участь у сесії парламенту.

ДЕНЬ
СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 ■ № 65 (3565)

Уряд України погодився з пропозицією Міністерства транспорту і зв'язку про індексацію в період з 1 квітня по 30 червня 2005 року тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом на 50 відсотків

Посол Російської Федерації в Україні Віктор ЧЕРНОМИРДІН: «Російському бізнесу в Україні нічого не загрожує»

ТІЛЬКИ СИЛЬНІ МОЖУТЬ ПЛИВТИ ПРОТИ ТЕЧІЇ

Перемога уряду. Так прокоментували більшість аналітиків голосування народних обранців, які затвердили фінансовий план країни 375 голосами. Хоча ставлення до проекту змін до державного бюджету України на поточний рік було неоднозначне. Навіть серед урядовців. Чому?

Бий своїх, щоб чужі боялися

Таким дитячим жартом можна охарактеризувати підхід Міністерства фінансів до розробки змін до головного фінансового документа країни на 2005 рік. Бо для наповнення державної казни уряд одним махом вирішив ліквідувати всі пільги, надані товаровиробникам, «вирівняти умови роботи», як зазначив міністр фінансів Віктор Пинзеник. Під «ніж» потрапили підприємства автомобіле-, судно-, авіабудування, виробництва спецтехніки, ті, що розташовані у спеціальних економічних зонах, технопарках, на територіях пріоритетного розвитку, та інші, які останнім часом починали визначати не лише темпи економічного розвитку, а й ставали своєрідною візитною карткою України. Зрозуміло, такий підхід не міг не викликати протест серед фахівців та представників реальної економіки. Тим паче що перехідний стан економіки нашої держави, незавершена реструктуризація більшості застарілих виробництв не дають змоги їм на рівних конкурувати з економічними монстрами — транснаціональними компаніями.

Не секрет, що однією з основних проблем, яка дісталася Україні у спадщину від Радянського Союзу, є малопродуктивне, затратне, енергоспоживаюче виробництво, не здатне вийти зі своєю продукцією на світові ринки. А для технічного переозброєння, застосування енергозбережних технологій у перші роки незалежності не вистачало коштів. Власне, заходи, спрямовані на підтримку вітчизняного товаровиробника, й дали можливість в останні роки змінити ситуацію на краще: за статистичними даними, в імпорті почали переважати машинобудівна продукція і новітні технології.

Саме тому, на мій погляд, новий уряд і мав би керуватися головним принципом лікарів: не нашкодь. Таку позицію зайняв і Перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінах. І в цьому немає нічого дивного. Кому, як не йому, вихідцю із середовища корабелів, знати проблеми промисловців. Тим паче що він не один рік очолює Український союз промисловців і підприємців. У ті часи, коли ще обіймав посаду керівника уряду, була закладена надійна база для промислового зростання. Тож він був проти фактичної ліквідації у змінах до державного бюджету багатьохних напрацювань стосовно розвитку інноваційної складової економіки країни і стимулів в окремих галузях. А. Кінах також висловив побоювання, що скасування наданих законом правил погіршить інвестиційний імідж України.

Заручник виборів

Безумовно, новому складу уряду спадщина дісталася нелегка. По-перше, доплати пенсіонерам не тільки спустошили казну Пенсійного фонду, а й спричинили зростання цін на споживчому рівні. По-друге, під час формування фінансового плану на поточний рік не так думали про розвиток економіки, як прагнули залатати дірки після проведених соціальних виплат.

Не дивно, що проект держбюджету, який став заручником президентських виборів, зумовив шквал критики. За різними оцінками, прихований дефіцит державних коштів становив майже 32 мільярди гривень. Отож, щоб виправити ситуацію, уряд тодішнього прем'єра Віктора Януковича вирішив перекласти весь тягар на плечі платників податків, отже, посилити і так найнапруженішу фіскальну складову у проекті державного кошторису.

Фактично ситуація повторилася в березні, коли вже нові урядовці почали готувати проект змін до державного бюджету України. З'ясувалося: потрібно не лише зберегти соціальні виплати, запроваджені у вересні минулого року в розпал президентських перегонів, а й передбачити кошти для виконання передвиборних обіцянок. Та й новоявлена опозиція постійно нагадувала про них. З другого боку, якби не були передбачені кошти для завищених соціальних виплат, цим «подарунком» могли скористатися нинішні опоненти влади на майбутніх парламентських виборах і спробували б узяти реванш за минулорічну поразку.

І все-таки урядовці, на моє переконання, пішли найлегшим шляхом, щоб у майбутньому наповнити казну. Бо хоч і стверджують деякі фахівці, що підвищення грошових виплат буде стимулом для внутрішнього ринку, та, щоб мінімізувати інфляційні ризики, уряд змушений знижувати тарифи на споживчий імпорт. А в цьому разі вітчизняний товаровиробник може не витримати конкуренції із зарубіжними компаніями. Може зрости від'ємний баланс у зовнішній торгівлі. Власне, саме тому Голова Верховної Ради Володимир Литвин назвав зміни до фінансового плану країни «бюджетом проїдання». З цим визначенням погодився і глава держави Віктор Ющенко.

Що робити?

Чи був інший шлях в урядовців? Був. І про це не раз казав Перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінах ще на стадії підготовки головного фінансового документа країни в минулому році. Понад те, тодішньому уряду були запропоновані конкретні кроки для розв'язання соціально-економічних проблем. Зокрема, у вересні, під час відвідин Луцького автозаводу, він висловив переконання, що «держава повинна надавати всебічну підтримку та сприяти розвитку таких підприємств». Адже відомо: зростання доходів населення можливо передусім за рахунок зростання виробництва.

Окрім того, ще одне джерело для наповнення державної казни — легалізація «тіньових капіталів»: за рахунок цього доходна частина бюджету могла збільшитися на 40—50 мільярдів гривень. У разі використання ефективних стимулів детінізації, а це — насамперед зниження фіскального тиску, боротьба з корупцією, контрабандою тощо, валовий внутрішній продукт можна збільшити на чверть. Відтак фонд оплати праці може збільшитися на 22 мільярди гривень, надходження до бюджету — на 12—13 мільярдів, до Пенсійного фонду — на 7 мільярдів гривень.

Замість післямови

Найважче — бути собою. Завжди. За будь-яких обставин. Особливо — політикам. Нова епоха покликала у владні коридори нових людей. Без значного досвіду. Особливо управлінського. У цьому їхня сила і слабкість. Сила у тому, що на них не тиснуть певні стереотипи. Слабкість — у прагненні розв'язати всі проблеми одразу. Іноді кавалерійським наскоком, що згодом може обернутися значними втратами. І не тільки економічними.

Саме тому поряд з новим поколінням урядовців потрібні люди, які знають реальний сектор економіки, розуміють необхідність виваженого підходу до розв'язання проблем, не бояться відстоювати свою точку зору. Бо тільки сильні можуть пливти проти течії.

Володимир КОРОЛЮК.

■ ПОДРОБИЦІ

Кінець нальотчиків з «великої дороги»

Співробітники управління кримінального розшуку Донецької області і спецпідрозділу «Беркут» затримали зловмисників, які на початку березня скоїли розбійний напад на автомобіль «КамАЗ» у Мар'їнському районі. У водія і двох пасажирів нальотчики, погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, забрали 60 тисяч гривень і три мобільні телефони.

За даними слідства, члени бандитської групи, які займалися силовими єдиноборствами і вже мали судимості за скоєння тяжких злочинів, цікавилися підприємцями, котрі закуповували товар за готівку. Зловмисники, отримуючи сигнал про «експедицію» із грошима, застосовували заздалегідь розроблений план.

Нині семеро членів банди заарештовано. Під час обшуку в них вилучено 40 тисяч гривень, пістолет «Форт», відеокамери, велику кількість золота.

Ліна КУЩ.

Фото Центру громадських зв'язків УМВС України в Донецькій області.

ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК *АНАТОЛІЙ ТОРОПЧИН:*

«ОБ'ЄДНАВШИСЬ, МИ ЗЕКОНОМИЛИ 289 МІЛЬЙОНІВ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ»

12 квітня ц. р. у штабі Повітряних сил, що дислокується у Вінниці, відбудеться виїзне засідання двох комітетів ВР — з питань національної безпеки і оборони та з питань економіки, політики, управління народним господарством, власності та інвестицій. Його учасники аналізуватимуть виконання завдань новою структурою ЗС України — Повітряними силами, створеними у грудні 2004 року внаслідок об'єднання колишніх ВПС і ППО. Що це дало армії?

— Найперше, — каже Головнокомандувач ПС генерал-полковник Анатолій Торопчин, — ми позбулися дублювання структур. Раніше, ніде правди діти, такі факти мали місце. Дуже важливо, що тепер усі структурні підрозділи — льотчиків, зенітників і радіотехніків — перебувають під одним керівництвом. Вони й раніше виконували спільні завдання. Але для цього треба було безліч узгоджень, починаючи від командувачів колишніх ВПС і ППО і закінчуючи командирами інших низових підрозділів. Нині все це, як то кажуть, в одних руках. Нам би ще впровадити автоматизовану систему управління... Над цим нині працюємо. У колишніх структурах її також не було. Якщо говорити коротко, структури ПС фактично приведені до міжнародних стандартів.

Для довідки. Кількість генералів зменшилася з 65 до 35 чоловік (десять з них несуть службу у Вінниці). У 2004 році на 20 тисяч скорочено кількість офіцерів і прапорщиків (загалом у ЗС України штатних посад стало менше на 70 тисяч). Процес оптимізації організаційно-штатних структур плановано завершити цього року. Під скорочення підпадуть ще 2304 офіцери і 987 прапорщиків. Болючою залишається проблема забезпечення їх житлом і роботою. У 2005 році для ПС буде введено в експлуатацію 1600 квартир (загалом у ЗС — 4800). Триває робота з оптимізації головного компоненту ПС — бойових частин. А ось формування командування головних структур уже закінчено.

— Процес реформування, — продовжує головнокомандувач, — жодним чином не позначився на якості бойової підготовки. Вона залишається пріоритетним напрямом. Так, усі пально-мастильні матеріали (ними поки що забезпечені лише на третину) спрямовуються для потреб підготовки льотного складу, а також у частини швидкого реагування. Уперше за два останні роки піднялися у небо винищувачі в гарнізоні Озерне. Зараз тривають польоти у гарнізонах Миколаєва і Миргорода. Провели методичні збори вертольотників, які не скликали протягом п'яти років. Після чого укомплектували 23 екіпажі гвинтокрилих машин для виконання оперативних завдань, у тому числі в нічний час та складних метеопогодних умовах.

У квітні розпочали льотну підготовку курсанти Харківського університету Повітряних сил. До речі, цей заклад також створено шляхом об'єднання колишнього Інституту льотчиків і університету ППО.

Для довідки. У Харківському університеті ПС готуються до випуску 883 курсанти. Серед них — десять льотчиків і вісім вертолітників. У 2004 році випущено 34 льотчики. На жаль, їхня льотна підготовка низька: кожен провів у небі не більш як три години. Нині наліт плановано збільшити до 60 годин. Мінімальний рівень — 90 годин. Готують спеціалістів для зенітних, радіотехнічних військ, частин забезпечення. Усі молоді лейтенанти, за словами головнокомандувача, будуть зараховані до штату структурних підрозділів ПС. Одним з пріоритетів є підготовка обслуг зенітно-радіотехнічних військ. Для цього створено навчально-тренувальний центр з усіма зразками зенітно-ракетного озброєння, радіотехнічних військ. Щотижня сюди приїжджають на навчання офіцери і прапорщики.

Ситуація з фінансуванням ПС була б набагато кращою, якби їм повернули борги за продані свого часу Росії військові літаки. Сума чимала — 527,9 мільйона гривень. Боржником є НАК «Нафтогаз України», саме через цю структуру здійснювалися розрахунки. Заборгованих коштів, каже А. Торопчин, вистачило б не лише для удосконалення льотної підготовки основних структурних підрозділів. Пальне потрібне для проведення випробувань модернізованих винищувачів Су-25. Ці випробування уже розпочалися на одному з аеродромів. Відновили б польоти «Українських соколів» — структурного підрозділу вищого пілотажу, укомплектованого льотчиками-випробувачами, які представляли нашу державу на міжнародних авіасалонах.

Не завжди гладко складаються стосунки у військових з державними органами на місцях. Притчею во язицех стало, зокрема, відключення аеродромів від енергопостачання, особливо у Криму. У даний час вихід із ситуації знайдено, але чи не повториться вона надалі? Неспроста у всіх казармах, за вказівкою головнокомандувача, встановлено «буржуйки»: «Солдати не повинні мерзнути навіть тоді, коли приміщення раптом перестануть опалювати».

Виникла проблема з передачею військових містечок. 57 (із 135) є, як кажуть, привабливими. Військові мають намір обміняти їх на житло. «Ми підрахували, — каже А. Торопчин, — що могли б отримати за них приблизно одну тисячу квартир». Тим часом у деяких місцях, це знову стосується Криму, землю у військових намагаються відібрати. Незважаючи на те, що вона належить Міноборони.

Для довідки. Під прикриттям структурних підрозділів ПС перебувають 22 інтегровані об'єкти, визначені постановою Кабміну. Серед них — атомні станції, об'єкти енергетики, водопостачання тощо.

Ця «парасолька» надійно слугуватиме лише тоді, переконаний співрозмовник, коли про неї піклуватимуться не лише військові.

Розмову вів Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

1 квітня. Київська область. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час відкриття постійно діючої агровиставки в селі Чубинському.

3 квітня. Київ. У Національній опері України пройшов традиційний VI міжнародний фестиваль балету «Серж Лифар де ля данс».

5 квітня. Пікети будівельників біля Кабміну з вимогами звільнення з посади заступника київського міського голови М. Голиці та припинення адміністративного тиску на них з боку КДМА.

2 квітня. Львів. Жалоба у зв'язку зі смертю Папи Римського Івана Павла II.

4 квітня. Вашингтон. Під час п'ятиденного робочого візиту до США Президент України Віктор Ющенко зустрівся з Президентом США Джорджем Бушем.

6 квітня. Київ. Верховна Рада України в першому читанні прийняла зміни до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (щодо розширення пільгових умов страхування).

7 квітня. Пікети біля Верховної Ради з метою не допустити прийняття проекту закону про внесення змін до Митного кодексу України (про ставки на м'ясну та рибну продукцію).

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Сергія КОВАЛЬЧУКА, Олександра КЛИМЕНКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ, Укрінформу та УНІАН.

СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 ■ № 65 (3565)

ЕВОЛЮЦІЯ

Виконавча гілка

ВЛАДИ

В умовах відсутності закону про Кабмін діяльність уряду регулюється 440 законами, повноваження прем'єра визначалися 250 законами

VIII. ПРЕЗИДЕНТ ЯК «НЕВИКОНАВЧА ВЛАДА»

У 1997 році владна еліта засвоювала положення нової Конституції, за якою Президент є главою держави, а вищим органом виконавчої влади — Кабінет Міністрів України. Причому Президент Леонід Кучма всіляко наголошував на своєму статусі арбітра. Зокрема, виступаючи 21 березня 1997 року у парламенті із першим посланням «Про зовнішнє і внутрішнє становище України», Л. Кучма сказав: «Часто і вперто Президента намагаються видати за главу виконавчої влади і звинуватити в усіх економічних і соціальних негативах. Раджу моїм опонентам читати Конституцію: за Конституцією Президент — глава держави. Не будучи пов'язаним прямо з жодною з гілок влади, він покликаний відігравати важливу роль у функціонуванні кожної з них». Утім, нагадавши, що виконавчу владу уособлює уряд, який має «виконувати встановлене та реалізовувати намічене», Л. Кучма не приховував, що «не раз змушений був втручатися у справи в системі виконавчої влади та управління». І звільнення за півроку 16 міністрів уряду Павла Лазаренка — лише видима сторона цього втручання. Тож склалася ситуація, коли декларативно вищий орган «гнеться перед нижчим». Також у посланні знову йшлося про необхідність проведення адміністративної реформи, бо «за останні роки кардинально змінилася політико-економічна система країни, однак структура, функції та методи організації виконавчої влади залишилися практично незмінними». Л. Кучма заявив, що уряд фактично «є заручником апарату, який може заблокувати або провести будь-яке рішення».

Що передбачала пропонована Л. Кучмою адміністративна реформа? По-перше, вже вкотре планувалося перейти від галузевого до функціонального принципу побудови міністерств та інших органів центральної виконавчої влади і скоротити їх чисельність. По-друге, пропонувалося змінити структуру самих міністерств і відомств та на чверть скоротити їх штати. «Нам не потрібні слабосилі, худосочні міністерства-карлики, неспроможні виконувати як слід навіть рутинні адміністративні обов'язки, не кажучи вже про компетентне управління», — казав Президент. Також у посланні декларувалася ідея створення «цілісної та дієздатної системи державного контролю» і управлінської вертикалі. Першими кроками на цьому шляху мало стати ухвалення законів про Кабінет Міністрів та про місцеві державні адміністрації. Однак, незважаючи на створення Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи, більшість заяв Л. Кучми залишилися деклараціями, а управлінська структура стала ще заплутанішою. Не загрожувало чиновникам безробіття, бо, наприклад, поряд з існуючим Державним центром із працевлаштування було утворено Держкомітет з нагляду за охороною праці та Державну інспекцію з питань праці. І кожна з цих структур мала відповідні місцеві управління та відділи!

21 березня 1997 р. Л. Кучма — парламенту: «Я — не глава виконавчої влади».

Червень 1997 р. Прем'єр-міністр П. Лазаренко представляє нові державні облігації, але курс його особистих акцій вже пішов різко вниз

Два підходи до одного Кабміну

Важливо зазначити, що у березні 1997 року Л. Кучма заявляв, що «ніколи не погодиться з цілеспрямованою, обдуманою і спрямованою лінією, яка має на меті «підірвати», а то й перекроїти Конституцію. На його думку, такі спроби мали місце під час розробки проектів законів про Кабінет Міністрів, місцеві державні адміністрації та самоврядування, котрі можуть суттєво «скоригувати Конституцію, вихолостити саму сутність виконавчої влади та вибудувати паралельну владну вертикаль у формі рад».

Натомість один із авторів альтернативного законопроекту «Про Кабінет Міністрів України» Ігор Коліушко, коментуючи висловлювання Л. Кучми, зазначив, що саме проект закону про Кабінет Міністрів, внесений Президентом, остаточно закріплює існуючий стан речей. А от депутатський проект реально втілює декларації Президента про підвищення ролі міністрів та про звільнення їх від опіки апарату Кабміну, розставляючи всі крапки над «і» у відносинах між урядом і структурами, створеними Президентом, між урядом і місцевими адміністраціями, оскільки на практиці відбувається мовчазне перетягування каната між адміністрацією Президента і Кабміном, часто ці структури дублюють одна одну. «За Конституцією голови місцевих держадміністрацій призначаються Президентом за поданням Кабінету Міністрів, тож глава держави може лише затвердити або не затвердити ту чи іншу кандидатуру, бо відповідальність за ефективність виконавчої влади, у тому числі й на місцях, повністю лежить на Кабінеті Міністрів», — зазначав І. Коліушко. Л. Кучма також неодноразово заявляв, що він — не глава виконавчої влади, а глава держави. В чому ж тоді проблема? Проблема була в тому, що, відмежовуючись від відповідальності за неефективні дії виконавчої влади, Л. Кучма на базі адміністрації Президента створив надурядову систему, яка повністю контролювала добір і розстановку кадрів.

До якої гілки належить Президент?

У такому разі виникало логічне запитання: до якої тоді гілки влади належить сам Президент? Якщо не належить до жодної, то цим порушується конституційний принцип розподілу влад в Україні та створюються передумови до узурпації Президентом повноважень інших гілок влади. Таким чином, відсутність у Конституції положення про те, що «Президент є главою виконавчої влади», дозволяло Л. Кучмі, з одного боку, дистанціюватися від відповідальності за дії уряду, а з другого — він мав вирішальний вплив на діяльність виконавчої влади. Адже не передбачена Конституцією адміністрація Президента за владно-розпорядчими функціями майже зрівнялася з Кабінетом Міністрів. Згодом дійшло до того, що у самій структурі адміністрації Президента різноманітні допоміжні, дорадчі, консультативні та адміністративні органи і служби стали дублювати одна одну. Врешті-решт цей орган розширився настільки, що не тільки пересічні громадяни, а й політики втратили орієнтацію у його лабіринтах. Якщо до цього додати, що за Положенням про адміністрацію Президента (затвердженим Указом Президента 19 лютого 1997 року) апарат глави держави здобував право видавати в межах своїх повноважень доручення, що є обов'язковими для органів виконавчої влади, то стане зрозуміло, що неконституційна адміністрація Президента була навіть не паралельним урядом, а надурядовою структурою, котра керувала конституційним органом — Кабміном. Але якщо уряд за свої дії ніс відповідальність перед парламентом, то адміністрація Президента, котра, на порушення Конституції, керувала Кабміном, жодної відповідальності не несла.

З огляду на сказане стає зрозумілим, чому Л. Кучма не бажав підписувати ухвалений на розвиток положень Конституції закон про Кабінет Міністрів навіть після подолання парламентом «вето» Президента. Адже, підписавши цей закон, Л. Кучма таки мусив би ліквідувати власний паралельний «Кабмін» та перекласти на плечі уряду не тільки відповідальність, а й реальні повноваження. Чи Л. Кучма цього прагнув? Навіть побіжний аналіз створюваної ним та головним канцеляристом Дмитром Табачником структури адміністрації Президента доводить, що ні, не прагнув. Наприклад, на цей час управління економічної та соціальної політики АП мало відділи фінансової та кредитно-грошової політики, макроекономічного аналізу, структурної та інституціональної політики, зовнішньоекономічної діяльності (при тому, що існувало ще й управління зовнішньої політики) і т. д. Та й практика видання Президентом указів з питань, які вже врегульовані законодавцем, свідчить про те, що АП у своєму паралелізмі намагалася підміняти навіть парламент. Недарма Голова Верховної Ради Олександр Мороз, виступаючи 19 травня на з'їзді УСПП сказав: «Треба створити умови, щоб уряд був урядом. Треба, щоб закон про уряд було прийнято. І не випадково, що ми приймаємо закон, який відповідає Конституції, але він блокується на всіх рівнях виконавчої влади і вважається, що не такий закон потрібний. А який? Тут радник Президента гарно сказав, що треба скорочувати виконавчі структури. Правильно, треба скорочувати. Але погляньмо: у Франції склад апарату парламенту втричі більший, аніж в Україні, а склад адміністрації Президента — у 20 разів менший, аніж в Україні». Тим часом в умовах відсутності закону про Кабмін діяльність уряду регулюється 440 законами, повноваження прем'єра визначалися 250 законами.

Указ про «хворобу» прем'єра

На тлі дискусій про місце уряду у системі влади заяву про добровільну від-

Продовження. Початок у № 71, 84, 94, 104, 115, 124, 131, 141, 154, 163, 173, 183, 193, 205, 216, 228 (2002 р.) та № 43, 44, 45 (2005 р.)

ставку з посади віце-прем'єр-міністра подав Віктор Пинзеник, а на посаду головного реформатора було призначено банкіра Сергія Тігіпка. Паралельно Л. Кучма продовжував «тасувати» колоду «міністерських карт». По суті, кадрова політика Л. Кучми базувалася на ним же озвученому рецепті: «Стало поганою традицією, що з приходом нового керівника формується особисто віддане оточення» («Урядовий кур'єр», 18.02.1997 р.).

Саме навесні 1997 року стало зрозуміло, що глава уряду П. Лазаренко перестав бути «особисто відданим оточенням» і стояло лише одне завдання: провести операцію «зміна прем'єра» таким чином, щоб у майбутньому він не став політичним конкурентом Л. Кучми. Тим паче, що П. Лазаренко мав значні матеріальні ресурси для участі у виборах. До того ж, хоча Л. Кучма через власну адміністрацію повністю контролював діяльність уряду, сам П. Лазаренко за рік перебування на посту прем'єра зумів вибудувати власну систему стосунків з Л. Кучмою. Не дуже чисту з точки зору законності, про що неодноразово заявляв народний депутат Григорій Омельченко, але протягом певного часу досить ефективну.

Втім, у владній системі, вибудуваній Л. Кучмою, ніхто не міг бути впевнений у своєму політичному майбутньому. На початку літа Павло Іванович довідався, що він «захворів», а тому Указом Президента від 19 червня 1997 року «на час хвороби» П. Лазаренка виконання обов'язків Прем'єр-міністра було покладено на першого віце-прем'єр-міністра Василя Дурдинця. Проте вже 2 липня Л. Кучма підписав укази про відставку П. Лазаренка та про призначення В. Дурдинця виконувачем обов'язків Прем'єр-міністра.

«Старі» обличчя нового уряду

Пошук кандидатури на посаду прем'єра (котра не загрожувала б Л. Кучмі політичною конкуренцією) тривав до 16 липня. Л. Кучма зупинив свій вибір на В. Пустовойтенку, котрий з 1994 року працював міністром Кабінету Міністрів. Виступаючи 16 липня у парламенті, Л. Кучма зазначив, що причиною зміни за шість років шести глав урядів є їх незадовільна діяльність на цій посаді. На що глава парламенту О. Мороз зауважив, що однією з причин відставки всіх складів уряду стало намагання співпрацювати з Верховною Радою — так було з урядом, який очолював Валерій Масол, так сталося з урядом, очолюваним Євгеном Марчуком, пішов у відставку і Павло Лазаренко, який зрозумів, що потрібна взаємодія з Верховною Радою.

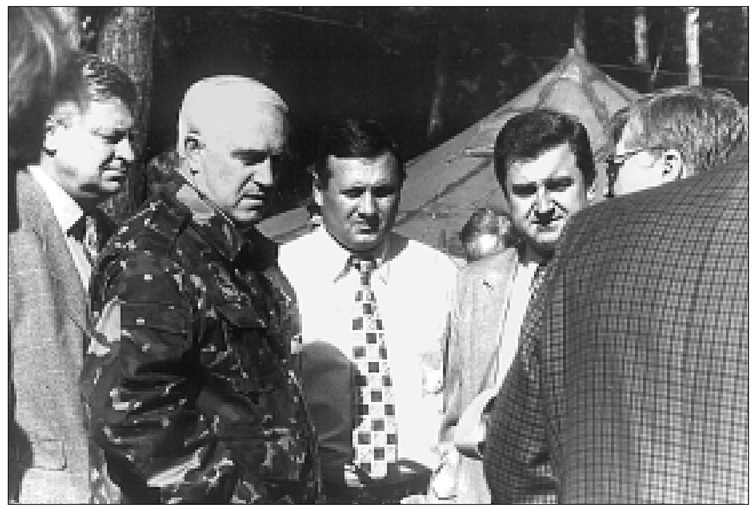
За надання згоди на призначення Валерія Пустовойтенка Прем'єр-міністром України проголосувала мінімально можлива кількість народних депутатів — 226. До кінця серпня 1997 року було сформовано склад нового уряду. Щоправда, новий уряд складався з переважно «старих облич». До нього увійшли перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Голубченко, віце-прем'єр з питань соціальної політики, міністр праці та соціальної політики Микола Білоблоцький, віце-прем'єр Валерій Смолій, віце-прем'єр з питань економіки Сергій Тігіпко, міністр Кабінету Міністрів Анатолій Толстоухов, міністр промислової політики Василь Гуреєв, міністр у справах сім'ї та молоді Валентина Довженко, міністр освіти Михайло Згуровський, з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Валерій Кальченко, міністр агропромислового комплексу Юрій Карасик, міністр охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки Юрій Костенко, внутрішніх справ — Юрій Кравченко, оборони — Олександр Кузьмук, інформації — Зіновій Кулик, фінансів — Ігор Мітюков, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі — Сергій Осика, культури і мистецтв — Дмитро Остапенко, у справах науки і технологій — Володимир Семиноженко, охорони здоров'я — Андрій Сердюк, юстиції — Сузана Станік, економіки — Віктор Суслов, закордонних справ — Геннадій Удовенко, транспорту — Валерій Череп, енергетики — Олексій Шеберстов, вугільної промисловості — Станіслав Янко.

«Ввести пряме президентське правління...»

Провівши чергову операцію під назвою «новий уряд», Л. Кучма знову взявся до розбудови вертикалі особистої влади. Незважаючи на подолання «вето», до парламенту знову було повернуто закон про Кабінет Міністрів. Така само доля знову спіткала закон про місцеві державні адміністрації. Верховна Рада двічі долала «вето» Президента на цей закон, та Л. Кучма повернув його «для повторного розгляду», хоча відповідно до ст. 94 Конституції після повторного прийняття його не менш як двома третинами голосів Президент був зобов'язаний підписати закон. Дійшло до того, що Верховна Рада ухвалила офіційне звернення до Президента, в якому звертала його увагу не необхідність підписання і оприлюднення закону «Про місцеві держадміністрації».

На цей час розпочалася підготовка до березневих 1998 року виборів до Верховної Ради, і конфлікт між Президентом та парламентом загострився ще більше. До речі, саме тоді партією екс-прем'єра П. Лазаренка «Громада» було започатковано практику створення «тіньового Кабінету Міністрів», який очолила народний депутат Юлія Тимошенко. Л. Кучма, реагуючи на заяви опозиції, пообіцяв, що новий прем'єр В. Пустовойтенко працюватиме «аж до наступних президентських виборів» та що й сам він «прийшов надово».

Тим часом власне адміністративна реформа знову тонула в обговореннях та засіданнях. Ще один експрем'єр Євген Марчук з цього приводу зазначав, що Президент поставив завдання, які мають своє втілення у концепції адміністративної реформи, але «складається враження, що реалізувати ці завдання буде неможливо, оскільки визначена указом точка зору на управлінську дійсність нагадує платонівського в'язня в печері, котрий бачить лише тіні, а не самі предмети... Але хто відповість, що означає визначений указом вектор адміністративної реформи щодо «спрощення і підвищення ефективності управління» шляхом запровадження «функціонального принципу побудови міністерств»? Здається, після такого реформування буде досить сумнівною виключно функціональна природа господарських міністерств, коли об'єктом їх управління в галузях народного господарства залишається велика частка державного майна... Чи не варто звернутися до Конституції, яка повинна нарешті стати Основним Законом держави, основою побудови нової публічної адміністрації в Україні? Саме Конституція дозволяє Президентові формувати і реформувати виконавчі структури, а призначати на посади їх керівників, солідарно відповідати за результати їхньої діяльності. Все інше повинен забезпечувати уряд, який займає вищий поверх у системі органів виконавчої влади і державного управління» («Голос України», 18. 11. 1997 р.).

12 серпня 1998 р. «Виконавча вертикаль» В. Пустовойтенка біля «намету Кабміну» під час навчань з цивільної оборони.

24 серпня 1998 р. Л. Кучма командує парадом.

Утім, на початку 1998 року на «вищому поверсі» було не до адмінреформи, бо 16 січня, після заслуховування інформації Тимчасової слідчої комісії з перевірки законності виділення і використання коштів під час реконструкції палацу «Україна», Верховна Рада 226 голосами ухвалила постанову, в якій рекомендувала Президентові звільнити В. Пустовойтенка з посади Прем'єр-міністра. Тут уже було недалеко до висловлення главі уряду недовіри з боку парламенту, що тягло за собою його відставку. Саме тоді у надрах АП почали обговорювати план нейтралізації парламенту, озвучений радником Президента Анатолієм Гальчинським: «Зупинити діяльність парламенту і на 2-3 роки ввести пряме президентське правління». Іншими словами, Л. Кучмі, на порушення ст. 5 Конституції, було запропоновано узурпувати державну владу. Та оскільки призупинити діяльність парламенту Л. Кучмі виявилося не під силу, то він взявся за «керування» місцевим самоврядуванням і 30 січня 1998 року видав неконституційний указ про призначення виконуючого обов'язку Ялтинського міського голови. Верховна Рада знову змушена була писати Президентові листа, у якому главі держави роз'яснювалися межі його повноважень, до яких не входить призначення виконуючих обов'язків міських чи сільських голів.

Вертикаль від слова «вертіти»?

Після парламентських виборів, які відбулися 29 березня, замість адміністративної реформи розпочалася «зачистка» голів облдержадміністрацій, котрі, за словами головного канцеляриста Президента Євгена Кушнарьова, «відповідають перед главою держави за громадсько-політичну ситуацію у своїх регіонах». Ситуація для партії влади була невтішною, і вже 7 квітня Л. Кучма підписав укази про звільнення глав трьох обладміністрацій: Житомирської — Антона Малиновського, Луганської — Геннадія Фоменка, Херсонської — Михайла Кушніренка та призначив нових, відповідно, Володимира Лушкіна, Олександра Єфремова і Анатолія Касьяненка. Далі новими главами облдадміністрацій було призначено В. Куратченка (Запорізької), О. Мігдеєва (Дніпропетровської), О. Фурдичка (Львівської), М. Приступу (Хмельницької), В. Вовка (Тернопільської), М. Каскевича (Чернігівської), М. Бергфмана (Сумської), С. Гриневецького (Одеської), О. Колеснікова ((Полтавської), Т. Бауера (Чернівецької), А. Даниленка (Черкаської). Адже в очікуванні майбутніх президентських виборів «відповідальність перед главою держави» за результат зростала ще більше.

Паралельно Л. Кучма знову «перетасував» склад Кабінету Міністрів. У квітні з посади міністра закордонних справ було звільнено Г. Удовенка та призначено Б. Тарасюка. З посади міністра у справах науки і технологій було звільнено В. Семиноженка, економіки —В. Суслова, агропромислового комплексу — Ю. Карасика, транспорту — В. Черепа, охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки — Ю. Костенка, вугільної промисловості — С. Янка, голови СБУ — В. Радченка.

Новими міністрами у складі уряду В. Пустовойтенка стали: агропромислового комплексу — Б. Супіханов, економіки — В. Роговий, вугільної промисловості — С. Тулуб, праці та соціальної політики — І. Сахань, транспорту — І. Данькевич, охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки — В. Шевчук, у справах науки та технологій — С. Довгий, головою СБУ було призначено Л. Деркача.

Після цих «оргвисновків» знову розпочалися дискусії про адмінреформу. 12 травня відкрилася сесія Верховної Ради нового скликання і глава попереднього парламенту О. Мороз у своїй доповіді зазначив, що «кількарічна дискусія про сумнозвісну «вертикаль влади» тепер бачиться як дискусія про чию вертикаль». Бо, за його словами, Президент мав би тяжіти до статусу, визначеного Конституцією, — статусу глави держави, а на прктиці спостерігається бажання «виконувати фактично функції керівника виконавчої влади і водночас арбітра нації». Саме тому найбільше проявилася «недостатня роль Кабінету Міністрів у здійсненні державної влади. Йдеться про своєрідність стосунків між урядом і адміністрацією Президента». При цьому О. Мороз нагадав, що Верховна Рада закон про Кабінет Міністрів ухвалила і подолала «вето» Президента, але той відмовляється його підписувати. Це саме стосується й закону про місцеві держадміністрації - стосовно нього Верховна Рада кілька разів долала «вето» Президента, але Л. Кучма закон так і не підписав. По суті це означає, що місцеві держадміністрації нелегітимні, але саме ця нелегітимність дозволяла Президентові поводитися із головами місцевих адміністрацій як з васалами.

Л. Кучма на цю критику відреагував традиційно —видавши 22 липня черговий указ «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні». Зрозуміла річ, що ніхто й не збирався його виконувати, бо якщо до цього не впроваджувалися програми, то концепція тим паче мала залишитися на папері. Зате прем'єр В. Пустовойтенко у серпні 1998 року без будь-яких концепцій збагатив вітчизняну історію новим методом управління: він зібрав на полігоні під Переяславом-Хмельницьким близько тисячі керівників підприємств та чиновників і пообіцяв проводити «заняття з цивільної оборони, аж поки вони не ліквідують борги перед бюджетом». Владна вертикаль ставала у стійку «Струнко».

Далі буде.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Григорія СЛАБЕНКА.

22 серпня 1997 р. Представлення у Маріїнському палаці «старих облич» нового уряду В. Пустовойтенка.

СУСПІЛЬСТВО

СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 ▪ № 65 (3565)

У понеділок студенти Державної академії керівних кадрів культури і мистецтва проводять акцію «Віддайте наші гуртожитки!»

Канал УТ-1 з 17 квітня починає випуск програми «Панорама Європи», де буде розіграно квитки на півфінал «Євробачення»

■ КОМПЕТЕНТНО

Ази громадського мовлення

На 12 квітня призначені парламентські слухання із створення суспільного (громадського) мовлення в Україні. На цей час уже висунуто кілька концепцій (щоправда, деякі з них такими не можна назвати навіть із великою натяжкою — настільки вони профанують саме поняття громадського мовлення), точиться дискусія про фінансові та управлінські підвалини... Але парадокс: досі чітко не визначено, а, власне, задля ЧОГО і для КОГО має функціонувати цей суспільно значущий інститут. Напередодні слухань в українському парламенті слушним здається згадати про слухання в Конгресі США у 1967 році, які започаткували громадське мовлення в США.

На сьогодні найприйнятнішою моделлю в царині електронних ЗМІ для демократичного суспільства визнано так звану двоїсту (дуальну) систему, за якої функціонують громадське (суспільне) теле- і радіомовлення, покликане забезпечувати універсальний доступ усіх членів суспільства до оперативної, неупередженої та суспільно значущої інформації, освітніх та пізнавальних програм для дітей та дорослих, кращих зразків культури, з одного боку, та приватні засоби масової інформації, з другого. Водночас заперечується саме право існування державних мас-медіа, тобто засобів масової інформації, фінансованих органами влади, а потому контрольованих ними і підзвітних їм.

У світі вже є чималий досвід функціонування громадського (суспільного) мовлення — у Британії воно діє із 1920-х років, у США — з 1960-х, який дає можливість визначити універсальні засади, що зовсім не суперечать специфічним завданням, які виконує таке мовлення в конкретній країні.

Поняття «громадське» у цьому випадку не означає форму власності, оскільки громадське мовлення не є ні державною, ні приватною інституцією. Громадське визначають як «некомерційне, таке, що не ставить за мету своєї діяльності отримання прибутку». Тобто, така структура не веде підприємницької діяльності, зокрема, не продає ефірний час під рекламу. Чому, питається, воно свідомо відмовляється від таких вигод? Тому що комерційна діяльність суперечить засадничому завданню громадського мовлення — служінню громадським інтересам, у цьому разі — у сфері інформування, освіти та культури. Іншими словами, громадське мовлення дбає про якісний зміст своїх програм (недаремно громадське мовлення у США часто називають якісним мовленням), а не про те, як із максимальною вигодою продати свій ефірний час рекламодавцю, для якого найперша умова оборудки — високий показник аудиторії. Вочевидь, що рекламодавець віддасть перевагу популярному «мильному серіалові», а не телевиставі із класики.

Сьогодні три інституції в США є громадськими: громадські школи, громадські бібліотеки та громадське мовлення. Всі три діють для задоволення інформаційних, освітніх і культурних потреб суспільства, і тому всі три є безплатними для користувачів. Отримуючи державне фінансування, громадське мовлення водночас заохочує спонсорство, благодійні внески та інші види меценатства, надаючи можливість великому бізнесу в такий спосіб засвідчити свою небайдужість до інтересів суспільства.

Здається, саме американська концепція громадського мовлення є придатною для українських реалій. Вона забезпечує універсальний та безплатний доступ громадських телеканалів.

Чи є громадське та комерційне мовлення антиподами чи бодай конкурентами? Ні, бо кожне виконує свої специфічні функції. Завдання мовлення комерційного — це передусім розважати аудиторію. Завдання громадського мовлення — інформувати та освічувати.

Чи є ці завдання злободенними для українського суспільства? Навряд чи знайдеться хтось, хто зможе це заперечити. Суспільство конче потребує змістовної інформації та глибокого аналізу поточних подій, вільної трибуни для обговорення суспільних процесів. До того ж саме громадське мовлення становить альтернативу «жовтим новинам», воно не керується в інформаційній політиці горезвісними принципами «трьох С»: сенсації, скандали, секс.

Чи потребує Україна громадського мовлення для вирішення освітніх проблем? Світовий досвід довів, що телебачення і радіо можуть служити засобом освіти: пізнавальні і освітні програми для малюків, навчальні програми для школярів і студентів, які транслюють у класах і аудиторіях.

Українська аудиторія вже засвідчила щонайменше втому від телемотлоху комерційних каналів, які змагаються між собою, показуючи одноманітні «бандитські» чи «мильні» серіали та «смітникові» (за визначенням науковців) сороміцькі шоу...

Єдине питання — чи вистачить у законодавців, науковців, освітян, журналістів волі і послідовності дати адекватну відповідь на ці суспільні потреби?

Ігор СЛІСАРЕНКО,
кандидат філологічних наук, доцент.

ЩАСТЯ ВІД РОЗУМУ

Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття» виповнилося п'ять років

■ БЛАГОДІЙНІСТЬ

Час вимагає від науковців стати рушійною силою економічного розквіту нашої держави. От тільки самі учені потребують турботи і розуміння. І ось тут на допомогу українському вченому приходить унікальна громадська структура, що має на меті створити надійний механізм використання інтелектуальних ресурсів України.

Ця громадська організація — перший у нашій країні благодійний Фонд інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття». Ініціатор його створення — народний депутат України, доктор економічних наук Богдан Губський зібрав довкола себе чимало талановитих людей різних професій. Вони чітко усвідомлюють: Україна і в XXI столітті має залишатися державою з потужним науковим потенціалом. Та відтік інтелектуалів зменшиться лише тоді, коли в ученого будуть нормальні умови життя, а понад усе — нормальні умови роботи, коли він відчуватиме потребу у своїх інтелектуальних здібностях. Розум людини має робити її щасливою і гордою за можливість прислужитися своєму народові.

Що ж до плекання майбутньої інтелект-еліти, то фонд зайняв принципову позицію, яку можна сформулювати так: знання, праця над книжкою цінуються вище за великі гроші, а, отже, навчатися можна не за гроші, а за рахунок власного інтелекту і ерудиції. Проблема сьогодні — допомогти розкритися талантам молодих. Тож фонд щороку надає майже сто грантів на навчання обдарованої молоді у провідних вищих навчальних закладах країни.

Не секрет, що вступ до вузу в наш час ускладнюється тим, що в конкурс абітурієнтів втручається матеріальний чинник — можливість батьків оплачувати навчання своїх дітей. І за бар'єром можуть опинитися діти, чиї батьки не мають коштів на оплату навчання. Ось тут добрим чарівником і виступає фонд, перебираючи на себе спонсорську опіку над здібними молодими людьми. А саме: започаткувавши разом з Міністерством освіти і науки універсіаду та творчі конкурси (а з цього року інформаційну підтримку надає редакція газети «Сільські вісті»), фонд надає переможцям можливість стати студентами без вступних іспитів.

Тож пропонуємо докладніше зупинитися на тих програмах фонду, які ось уже п'ять років стверджують означену мету — сприяти інтелектуальному розвитку нашого суспільства та вчити це суспільство шанувати таланти й здібності у своїй країні.

Вундеркінди на стипендії

Нині у престижних вищих навчальних закладах країни за підтримки фонду навчаються більш як 400 студентів. В універсіаді для школярів «Інтелектуал XXI століття», творчих конкурсах на кращий літературний твір «Я вірю в майбутнє твоє, Україно» та «Село моє, для мене ти єдине» беруть участь від 80 до 100 тисяч старшокласників. За п'ять минулих років коштом фонду 15 молодих людей одержали можливість стажуватися за кордоном. І от уже десятьом підопічним фонд допоміг знайти роботу після закінчення вузу. До речі, за результатами творчих конкурсів видано збірки кращих дитячих творів та поезій — «Діти землі» й «Чисті джерела».

Переможців — їх загалом десь сто на рік — без вагань зараховують до лав студентів провідні вузи країни. Ось дві, для прикладу, історії. До математики киянин Денис Волошин відчув потяг у середніх класах. Відтоді незмінно брав участь в учнівських олімпіадах. Не відмовився від участі в універсіаді. Результат хлопця приємно здивував — перемога в цьому інтелектуальному змаганні надала йому можливість навчатися в столичному університеті ім. Тараса Шевченка, ще й отримувати стипендію фонду.

Світлану Шинкарук у рідній чигиринській школі ровесники й учителі шанували як юну поетесу. Одного разу вчителька літератури запропонувала: давай-но відправимо вірші на конкурс «Я вірю у майбутнє твоє, Україно». Так і зробила, а за кілька місяців дівчина дізналася, що не лише перемогла, а й дістала право за співбесідою вступити до столичного університету. Тепер вона студентка філологічного факультету, отримує стипендію фонду.

На жаль, наше суспільство ще не може похвалитися тим, що плекає таланти замолоду. Тут постає проблема не тільки фінансова, а здебільшого — організаційна, освітня. Адже скільки відомо випадків, коли десятирічний вундеркінд, закінчивши звичайну школу і вступивши до вищого закладу, «втрачав» і здібності, і запал. Фонд з таким розвитком подій категорично не погоджується. Богдан Губський не втомлюється наголошувати: «Ми повинні шукати таланти з моменту народження дитини. Підросла вона, почала мислити, виявляти здібності, от на цім етапі ми й зобов'язані підключатися і допомагати таким учням».

Тож два роки тому під опікою опинилися четверо учнів середніх класів, непересічні здібності яких проявилися у творчих конкурсах. Розповідь про дев'ятирічного Сашка Костюковича з Полтави, одного з юних вундеркіндів, котрими опікується фонд, і зворушує, і вселяє гордість за нашу країну. Навчається хлопчина у звичайній школі, та не у звичному для свого віку класі — шостому. У чотири роки він став першокласником, та вже за два місяці вчителі побачили: учневі час іти до другого класу. А до кінця року Сашко легко опанував програму третього класу. Влітку 2003-го зацікавився хімією і, як то кажуть, проковтнув підручник для старших класів. А ще вивчив англійську, німецьку, за ними й французьку мови. Інтелект хлопчика потребує подальшої «їжі». Турботу про це й узяв на себе Фонд інтелектуальної співпраці: з весни минулого року Сашко отримує стипендію. Його мрія — сучасний комп'ютер та вихід до безмежного інформаційного простору Інтернету — тепер здійснилася.

Низький уклін зіркам

На жаль, сучасним науковцям часом потрібна навіть елементарна матеріальна підмога. Фонд надає її за двома напрямами — призначає довічні стипендії і вручає премії імені Вернадського. Таку допомогу за останні п'ять років вручено 85 видатним ученим, громадським діячам, працівникам культури й освіти, медицини. Стипендії щомісяця отримують історик Михайло Брайчевський, співачка Євгенія Мірошниченко, художник Микола Стороженко, майстер народної творчості Антон Штепа, біолог Дмитро Гродзинський, письменник Юрій Мушкетик, філолог Алла Коваль... Серед лауреатів премії Вернадського — Борис Патон, Ніна Матвієнко, Іван Дзюба, Богодар Которович, Володимир Чепелик, Мирослав Попович, Євген Станкович.

Прізвища відомі й не дуже. Як твердять у фонді, останнє, на жаль, є бідою нашого суспільства, якщо ми не знаємо імена тих, хто своєю працею примножував знання, розвивав науку, заробляв авторитет і славу Україні. Фонд не лише допомагає матеріально цим особистостям, а й розповідає нам про тих, ким ми маємо пишатися.

Справа честі

Програма повернення до України культурних національних цінностей — є особливою гордістю Фонду «Україна — XXI століття». Слова «клейноди», «булава», «прапор Хмельницького» з пієтетом промовляє кожен громадянин нашої країни. Дотик до історії, до реліквій українського народу виконує свою виховну й просвітницьку місію. За красивою назвою програми — «Знати минуле в ім'я майбутнього» — титанічні зусилля з організації «гостювання» в Україні клейнодів та особистих речей гетьмана з музеїв Стокгольма, Кракова, Москви. Пан Губський вважає справою честі повернути в нашу державу історичні святині, пов'язані з іменем славетного гетьмана. Але не так просто здійснити цей напрочуд сміливий задум. Повернення реліквій — не лише фізичне володіння тими чи іншими речами. Завдання фонду значно глибше — повернути реліквії у пам'ять народу, навчивши його сприймати своє коріння, знати історичну роль великих предків.

Нині триває робота над новими контактами з музеями Росії та країн Європи, де зберігаються українські національні реліквії. «Існують речі, віднайдені на території інших країн та з дозволу уряду вивезені до музеїв своєї країни. І це цілком нормальне явище. Одначе не назвеш так обставини, за яких національні пам'ятки культури вивозилися насильно, відбиралися за правом сильнішого. Настане час, коли у світі усвідомлять: те, що є історичним надбанням нації, має зберігатися у цієї нації», — переконаний народний депутат України, голова ради Фонду «Україна — XXI століття» Богдан Губський.

Історія рідної культури

Глибина цього напряму діяльності фонду безвимірна. Йдеться про видавничу справу. За п'ять років вийшли друком понад два десятки книжок, підручників, наукових монографій. Кожна книжка — то творча наукова праця особистості. Чи то підручник учителя астрономії, чи то збірник віршів маловідомої поетеси, чи наукове дослідження про економічні тенденції розвитку держави...

І окремо вирізняється унікальне видання п'ятитомної «Історії української культури». Уже вийшли друком три яскраві, щедро ілюстровані томи, завершується праця над двома книжками четвертого, який побачить світ до літа цього року. Фонд інтелектуальної співпраці вважає за честь видавати цей непересічний доробок величезного колективу науковців та діячів культури на чолі з президентом Національної академії наук України Борисом Патоном.

Ще одна книга стала явищем у культурному житті країни. Це фоліант «Черкаський край — земля Богдана і Тараса». В ній зібрано наукові розвідки, пошуки краєзнавців, статті істориків минулого. Тут розповідається про походження назв населених пунктів на Черкащині, про назви явищ, імена. Це епічна картина-розповідь про багатий подіями, долями, здобутками край, який дав путівку до парламенту Богданові Губському. І він, з притаманною йому інтелігентністю, вирішив саме так вшанувати цю землю — видати про неї книжку.

Якби депутати, за прикладом Губського, видали подібні книжки про ті області, де вони народилися або звідки отримали мандат народної довіри, було б здійснено велику корисну справу.

Ірина МАРТИНЮК,
журналіст.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

З давніх-давен Київ славився благодіяннями своїх громадян, котрі щедро ділилися з ближніми. У другій половині XIX століття на теренах всієї Російській імперії не було іншого міста, де благодійність дістала такого розвитку. В Україні загалом утвердилася особлива атмосфера меценатства, коли до скарбнички загальнокорисних справ з однаковою вдячністю приймалися і копійчини робітників, і сотні тисяч карбованців багатих власників підприємств.

Саме на приватні пожертви будували не тільки сирітські будинки та лікарні, а й величні храми, громадські будівлі, музеї, концертні зали.

Ось лише кілька імен: Галшка Гулевичівна подарувала свою садибу на освітні цілі, і, по суті, зробила перший благодійний внесок у заснування Києво-Могилянської академії. Гетьман Петро Сагайдачний піклувався власними грошима про становище Братського монастиря та його школи. Митрополит Петро Могила на власні кошти відбудував Десятинну та Василівську церкви. Гетьман Іван Мазепа вклав чималі кошти у зведення на Печорську величних храмів...

Про меценатів Бродських, Ханенків, Терещенків, Бобринських годі й говорити...

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

З ціпком і прапором

У Рафалівці Володимирецького району у ветеранів є дві святі дати. Це 9 травня — День Перемоги та 13 січня — день визволення селища від фашистських загарбників. І якщо у ветеранській колоні майорить червоний прапор, знайте, тут є 88-річний учасник бойових дій Микола Тихонов. Однією рукою він опирається на ціпок, другою тримає червоний прапор.

Миколу Миколайовича у селищі поважають не лише як старожила, а й як ветерана, й у роки війни воював мужньо, не ховаючись за спини інших, про що свідчать його численні нагороди: орден Червоної Зірки, медалі "За відвагу", "За Победу над Германией", "За Прагу":

— Я був і залишаюся комуністом, у роки Великої Вітчизняної війни пройшов під цим прапором фронтовими дорогами. І не збираюся перефарбовуватися, хоч би які політичні сили прийшли до влади.

Про війну колишній фронтовик, сержант артдивізіону 120-міліметрових мінометів Микола Миколайович Тихонов може розповідати годинами, бо пройшов тисячі кілометрів фронтових доріг. Не приховує, як боляче реагував на відступ радянських військ у перші дні війни. Але навіть під час відступу, як розповідає ветеран, їх армійська бригада нападала на невеличкі фашистські гарнізони:

— Коли в сутінках проходили через одне з північних містечок України, де вже розквартирувалися фашисти, комусь з командирів спало на думку пройти через населений пункт, щоб виграти в часі і скоротити шлях. Групі розвідників, до якої входив і я, допоміг місцевий селянин, детально розповівши про розташування ворога. Він ще й провів наших бійців вуличками містечка. Без жодного пострілу ми зняли ворожих вартових, коли входили до населеного пункту, і благополучно вийшли на протилежну околицю. Але дуже кортіло нагадати фашистам, що земля горітиме під їхніми ногами. Тож розвідники зняли вартових біля ворожого штабу, після чого кинули кілька гранат в освітлені вікна. У місті ще довго лунали безладні постріли, бо вороги не знали, звідки на них так раптово напали. Вже через кілька днів від червоноармійців, які нашими слідами пробиралися до своїх, ми дізналися, що містечковий ворожий гарнізон зазнав чималих втрат. А вся наша група розвідників за цю бойову операцію була відзначена медалями "За відвагу".

Сержант Тихонов був серед тих, хто тримав оборону Сталінграда, визволяв Київ, Житомир, Проскурів (нині Хмельницький), Рівне, Ковель:

— Наш артдивізіон після Сталінградської битви поступово перетворився у досить мобільний підрозділ, який рідко затримувався на якійсь ділянці фронту: то закриваємо "вузьке" місце на Курській дузі, то завдаємо удару ворогові на Воронезькому напрямку, то знову повертаємося в Україну...

У селищі, як розповіла "ГУ" рафалівський голова Надія Юсин, 17 інвалідів війни, 23 вдови, 29 учасників бойових дій. "Ось уже два роки ми завозимо їм паливо, тринадцятьом ветеранам війни зробили ремонт осель, в тому числі й Миколі Миколайовичу. Ми дуже поважаємо цих людей, які багато пережили на своєму віку і яким ми завдячуємо мирним сьогоденням, — розповідає голова. — Я помітила, що їм бракує спілкування. Скажімо, коли я поцікавилася, що краще для них організувати до свята: продуктові набори чи святковий "Вогник", ветерани вибрали останнє". Бо, як пояснили, їм дуже важливо згадати фронтову молодість, побалакати про життя-буття...

Степан СКРИПНИК, Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: ветеран Великої Вітчизняної війни Микола Миколайович Тихонов із селища Рафалівка Володимирецького району.

Фото із сімейного альбому Тихонових.

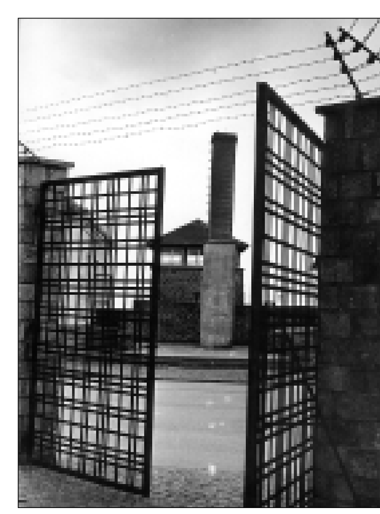
ІНОДІ У ВИХІДНІ ДО ДРОТЯНОЇ ОГОРОЖІ ТАБОРУ ПРИХОДИЛИ НІМКЕНІ З ДІТЬМИ...

■ **11 КВІТНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ В'ЯЗНІВ—ЖЕРТВ ФАШИЗМУ**

"Найстрашніший звук війни — це свист падаючої бомби, — каже колишня малолітня ув'язнена Лідія Петрівна Логинова (Скибіда). — А найстрашніше слово — фашизм". У дні знаменних дат пам'ять повертає людину в далеке минуле, до найяскравіших подій його життя. У колишніх в'язнів фашистської Німеччини спогади сумні, але навіть у тому пеклі були світлі миттєвості. Про це й розповідає Лідія Петрівна.

Добре пам'ятаю 5 травня 1944 року. Уже було чутно залпи наших гармат і могутнє "ура" доносилося на підступах до Мекензієвих гір; у вогні й диму була Сапун-гора, літаки із зірками на крилах бомбили останні фашистські укріплення в Севастополі, а німці спішно зганяли жінок і дітей на баржі. Я не дуже розуміла, чому плаче мама — мені було лише 6 років. Але було дуже страшно, коли німці стріляли з автоматів коло самих ніг тих, хто дорогою до пристані зупинявся. А коли ми вийшли в море із Севастопольської бухти, серце завмирало від кожної атаки згори вже наших літаків. Німці примушували нас махати білими хустинками, крім того, розтягнули на баржі простирадло з червоним хрестом. Проте одна бомба все-таки влучила в нашу баржу, що розкололася навпіл. Одна її половина одразу затонула, а наша повільно занурювалася у воду. Ми кричали і відчайдушно махали білими хустинками. Багато хто загинув того дня, а тих, що уціліли, підібрала інша баржа, на палубі котрої теж сиділи жінки з дітьми. Нас ще не раз бомбили, однак до румунської Констанци перелякані, поранені ми все-таки дісталися. А фашисти, прикриваючися жінками, старими та дітьми, як живим щитом, вивезли із Севастополя машини, дорогі прилади, техніку та живу силу.

Із Констанци нас перекидали з одного табору-розподільника до іншого, усі вони були переповнені. В одному з таборів у Відні (Австрія) весь наш ешелон направили на санобробку, де ми випадково зустрілися з батьком, якого німці взяли в полон у боях за Севастополь. Мама зуміла провезти кілька зашитих у білизну старих золотих монет, за які й викупила батька у вартового. В ешелон мама повернулася вже з батьком, і ми поїхали далі, поки не опинилися в Хатенгені. Тут, у таборі, огородженому колючим дротом, було три зони: в одній утримували молодих хлопців і дівчат, у другій — військовополонених, а в третій — нас, остарбайтерів із дітьми. Щодня ми бачили, як когось вели на розстріл. Мій батько працював на фабриці, і ми з мамою ходили на роботу, на перебирання овочів. Це, напевно, і врятувало нас від голодної смерті — все-таки крали і їли овочі додатково до убогого раціону. Життя було таке жахливе, що по війні я не могла дивитися фільмів про війну, про страшні німецькі табори. Однак був і промінь світла в цьому темному царстві фашизму.

Іноді у вихідні до дротяної огорожі табору приходили німкені з дітьми. Вони, якщо дозволяли вартові, кидали нам через дріт іграшки, бутерброди, цукерки, одяг, взуття. Я познайомилася з хлопчиком, котрий був трохи старший за мене. Пауль був добрий, називав мене Лілею і весь час підбадьорював усмішкою. Я завжди з нетерпінням чекала його приходу. Одного дня розпочалося бомбардування сусіднього Бохума, після розривів бомб і снарядів з неба почав сипатися фосфор — усе горіло навколо, здавалося, що ми в пеклі. Коли, відбомбившись, літаки полетіли геть, у табір прийшов Пауль, він упросив вартового покликати мене й відпустити ненадовго з ним погуляти. Я не знала, куди він мене веде, з'ясувалося, до себе додому. Пам'ять не зберегла назви вулиці, де мешкав Пауль, але це було неподалік від вулиці Бланкер-штрасе, на якій розміщався наш табір. Ми пройшли через маленький скверик і опинилися в його будинку. Мама та дві сестри Пауля (чи сестра та її подружка — не пам'ятаю точно) пригощали мене манною кашею і киселем. Нічого смачнішого за це у своєму житті я не їла. Тоді вже й самим німцям бракувало продуктів. Мати Пауля казала, що війна невдовзі закінчиться, нас, звісно ж, відпустять додому й кожна дитина їстиме каші стільки, скільки захоче. (Нам легко було спілкуватися, адже для дітей у таборі проводили спеціальні заняття, на яких ми вивчали німецьку мову).

А потім Пауль повів мене назад у табір і дорогою купив мені чудове на смак морозиво. Трохи підтале, я донесла його до табору і дала скуштувати Васильку Сизову, слабенькому севастопольському хлопчиську, якому я приносила з кухні крадені моркву та брукву, щоб не вмер.

За два чи три дні після цієї зустрічі почалося страшне бомбардування Хатенгена. Наш зруйнований табір горів, було дуже страшно. А потім прийшли американці, які визволили нас. Більше Пауля я не бачила. Чи живий він і його родина, чи зумів уціліти під час того тотального бомбардування, я не знаю. Проте знаю, яка різниця між поняттями "фашист" і "німець". Мій юний друг Пауль був просто добрим німецьким хлопчиком, який допоміг мені витримати тяжке життя за колючим дротом. З ім'ям Пауля в мене пов'язані дуже світлі, теплі спогади. Дякую тобі, Паулю!

Спогади колишньої малолітньої ув'язненої записала

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Цей документальний знімок здатен багато розповісти.

Репродукція Укрінформу.

■ **АКТУАЛЬНО**

Гроші напередодні свята, а що потім?

П'ятнадцята сесія Чернігівської облради розглянула стан соціального та медичного забезпечення ветеранів Великої Вітчизняної війни в області та шляхи його поліпшення. Депутати підтримали пропозицію голови обласної ради ветеранів війни Анатолія Москаленка перерахувати у ветеранський фонд одноденний заробіток усіх працюючих в області.

Голова облдержадміністрації Владислав Атрошенко на прес-конференції 30 березня назвав цю справу почесною та актуальною напередодні святкування 60-річчя Великої Перемоги і закликав усіх підтримати фінансово колишніх фронтовиків за велінням серця. На Чернігівщині планують зібрати для ветеранів мільйон гривень.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Дев'яноста висота

Один із найяскравіших спогадів Олександра Івановича Момотенка — форсування Дніпра і бої за визволення Кривого Рогу:

— Німець тримався міцно. Наша 10-та повітряно-десантна дивізія у складі 37-ї армії вночі штурмом оволоділа містом. На честь цього дивізію названо "Криворізькою". Пізніше була і дуже радісна подія: визволяючи Миколаївську область, зміг побувати вдома, у Новому Бузі. Часу на зустріч з родиною було небагато. Посиділи з бойовими друзями за столом, випили по чарці та й вирушили далі. Визволяв Миколаївську, Одеську області, Тирасполь, брав участь у форсуванні Дністра. А в районі Бендер Олександра Момотенка було тяжко поранено. Пережив кілька операцій, але в армійський стрій не повернувся. Після війни працював на керівних посадах у Миколаївській області. 18 років очолює обласну раду ветеранів.

Фото Олександра КРЕМКА.

Цьогоріч Олександрові Івановичу виповнилося 90 років. Відомий поет Дмитро Кремінь присвятив йому такі слова:

Лягла до вічності дорога,
Як правда воїнська проста.
І шістдесята Перемога,
І дев'яноста висота.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Соціальні проблеми Збройних Сил України на етапі реформування

Чомусь влада часто забуває проблеми людей, що ***були, є та будуть*** її опорою і гордістю. Це насамперед стосується Збройних Сил України.

Та поки що ще зберігся могутній ***позитивний*** досвід Радянської Армії, який втрачається щодня, ***матеріальний потенціал***, що зникає, унікальні ***наукові та інженерні кадри***, що вимиваються. Саме тому військова служба стала ***неперспективною, нецікавою***.

За військових «*вболівають*» безліч структур, на цьому тлі породжуються все нові пут'янки проблем, які завтра можуть становити загрозу безпеці держави.

Якось довелося відповідати на дивне запитання: ***«Навіщо Україні Збройні Сили?»***. У відповіді є кілька аспектів:

1. Не дай Боже, дожити до часу «Ч», коли Збройні Сили знадобляться в прямому використанні. Але коли вони є і вони боєздатні, то вірогідність неповаги до нас знижується. Особливо тоді, коли держава та її народ бідні, безпорадні.

2. Військові кадри жартома поділяють на: «***поголені потиліці***» (мужні та фізично здорові) та «***яйцеголові***» (інженерно-технічні кадри). Їх підготовка, яка триває десятиріччями, а знищується миттю — це інтелектуальний рівень держави. Невже такі кадри після виходу в запас не потрібні? В умовах деінтелектуалізації нації — *не потрібні*. А в умовах відродження — *їх необхідно мати на порядки більше.*

3. Оснащення армії ***наукоємною зброєю*** потребує значних витрат. Оборонно-промисловий комплекс є двигуном фундаментальної і прикладної науки. Це необхідно в епоху глобалізації (*технологічної спеціалізації держав*). Розумне використання технологій ***подвійного призначення*** — це ***ключ до прогресу*** нації.

Декілька прикладів.

1. На базі знищеного Київського вищого інженерного радіотехнічного училища (***КВІРТУ***) народилося підприємство «Автор», що займається банківськими та іншими електронними технологіями. Колективів такого рівня в світі не більш як вісім. Їх розробки недосяжні ні в СНД, ні в Європі. На базі КВІРТУ створено декілька міжнародних асоціацій, що володіють наукоємними технологіями світового рівня.

Чи може зліплений вчора «ВУЗ» замінити кадри одного КВІРТУ, ще живим кадрам якого потрібна тільки увага влади для використання у створенні для народу бюджетонаповнюючих виробництв з прибутком від **3,5** млрд. євро на рік?

У цій статті ми хочемо акцентувати увагу лише на інфраструктурі забезпечення життя військовослужбовців і під час служби, і після її закінчення. Від цього залежить все! Навіть системна безпека держави. Що маємо на увазі? Якщо у військових містечках не забезпечити умови життя, то військові щоденно менше думають про службу, а більше про забезпечення своїх сімей.

За останнє десятиріччя ми звертались з пропозиціями до державників, що «*вболівають*» *за реформи і не підпускають до реалізації навіть суб'єктів цієї реформи.* Не бачимо результатів, тому викладемо тези до проблеми. Вони корисні іншим силовим структурам.

Мета реформи — нарощувати забезпечення оборонної безпеки України з мінімальними витратами. Вирішення цього завдання є проблемою всієї держави. Навіть Мінагрополітики. Якщо це тільки декларується, то армія повинна мати свою інфраструктуру небаченого розміру і неміряних витрат.

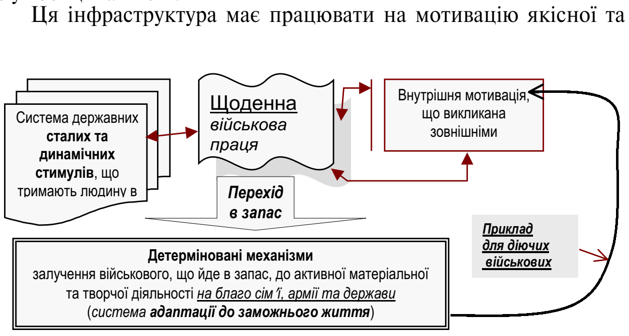
В останні роки Збройні Сили були під дивовижним керівництвом, що породило сотні проблем. Все трималося лише на *честі, витриманості та всетерпінні* простих офіцерів. Тому логічно навести:

Аксіома 1. Міністерство оборони — лише **один з елементів** забезпечення військової безпеки України. Жодна армія світу не може бути самодостатньою у виконанні цього завдання.

Основні виконавці кінцевої мети: ***офіцери, прапорщики, цивільні спеціалісти, солдати***. Це зрозуміло. Але чомусь не враховується, що за ними — сім'ї, побут, мрії *про подальшу долю* в цивільному житті.

Аксіома 2. Без інфраструктури ***випереджаючого*** забезпечення гідного життя військовослужбовців, їх сімей та мотивації важкої щоденної праці (мал.1) не може бути й мови про досягнення головної мети — «Оборонна безпека України». Це — з першочергових пріоритетів. Хоч як дивно, зброя та структурні проблеми МОУ — ***вторинні***, якщо їх вирішують всі військовослужбовці та вчені.

Ця інфраструктура має працювати на мотивацію якісної та

Мал.1. Системна мотивація ефективної військової служби.

творчої праці. Особливо в періоди приватизації всього того, що накопичено важкою працею поколінь. Навіть військового майна.

Як діє безліч офіційних організацій лише з проблем адаптації військовослужбовців до цивільного життя? Відсутність елементарної координації сил — джерело появи дедалі нових структур. Вони можуть існувати навіть з продажу цеглі з вчорашніх військових містечок.

Аксіома 3. Людина, що живе погано і немає гарантії на майбутнє, не може бути надійною.

Це вже призвело до розвалу наукоємних військових колективів, які виконували свої завдання на світовому рівні, підірвані основи військового братерства, честі, жертовності, котрі виховувалися десятиріччями.

Аксіома 4. Якщо воїну служити державі соромно (*хитрі займають краще місце)*, то це призводить до **повного** розвалу моралі.

■ **Громадський контроль над Збройними Силами України**

Це модна теза. Але її впровадження має пересторог и:

Аксіома 5. Будь-який контроль має сенс, якщо створені умови діяльності і життя для тих, кого контролюватимуть. Якщо ні, то контроль повинен бути опосередкованим, на фоні створення **матеріальної інфраструктури** життєзабезпечення. В іншому разі можна дезорганізувати армію назавжди.

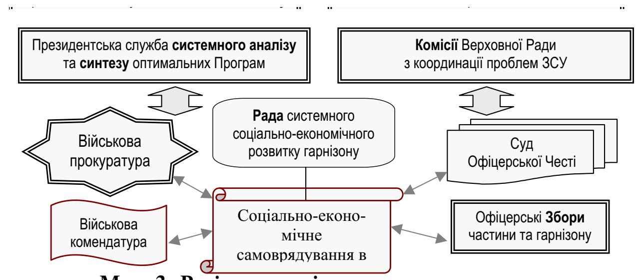
Аксіома 6. Тисячі «**громадських**» організацій та ТОВ при Збройних Силах повинні глобально координуватися в цілях, які вони самі декларують у своїх статутах (мал. 2). Це просто здійснити, якщо на те є політична воля. Нині вона, мабуть, з'явилася.

■ **Самоконтроль у Збройних Силах**

Якщо в Збройних Силах не буде системи самоконтролю, то ніхто зовні не розв'яже їх проблем. Відсутність дієвих судів Офіцерської Честі та Офіцерських Зборів з позитивними зав-

Мал. 2. До організації опосередкованого громадського контролю ЗСУ.

Мал. 3. Варіант механізму самоконтролю.

даннями та цілями веде до самодурства та зловживань випадкових командирів. На мал.3 подано варіант механізму самоконтролю в системі зовнішньої мотивації.

■ **Система квартирного і садибного будівництва для Збройних Сил України**

Бездомність офіцерів в XXI столітті — це наслідок не бід-

Мал. 4. Система організації житлового забезпечення.

ності, а реліктових зловживань. Але розв'язувати цю проблему необхідно фундаментально, щоб зняти і супутні нашарування: *престижні робочі місця, садибне проживання, здоровий спосіб життя та ін.* Щоб не народжувати нових проблем. Наочно це викладено на мал. 4.

Зрозуміло, що діючі військові повинні жити лише в спеціальних містечках.

■ **Система спеціального оздоровчого харчування особового складу**

Хто пройшов військову службу, той знає важливість проблеми. Але створення **енергоавтономних садибних** ЕкоПоселень, що розроблені нашим колективом, розв'язує ці проблеми на фоні абсолютної зайнятості їх мешканців — ветеранів ЗСУ (мал. 5). Це справді Національна програма, що *не потребує надзвичайних потуг.* Вона нами розроблена.

Вищенаведене — це основа звичайного життя.

Наша Асоціація у співдружності з іншими може бути корисною також у площині таких проблем:

— забезпечення енергетичної, продовольчої, інформаційної та соціальної автономності **депресивних** поселень;

— розроблення **методики** проведення національних програм та конкурсів, без монополізму та корупції в науці та техніці;

— впровадження системи **доприховного** діагностування та оздоровлення;

— організація **принципово нової** альтернативної служби та соціальне використання покинутих військових містечок;

— **проектування та будівництва** нового покоління військових баз в рекреаційних зонах України із зразковими технологіями енергонезалежності, екологічної чистоти, комфортного проживання;

— впровадження **комп'ютерних технологій** прийняття глобально оптимальних рішень і проектів та багато іншого.

Маємо надію на залучення досвіду і системних розробок на-

Мал. 5. До проблеми постачання оздоровчого біоактивного харчування в ЗСУ.

шого колективу до реформування і забезпечення реальної обороноздатності нашої України.

Олександр ІГНАТЕНКО,
Олександр ІВАНЬКО, Костянтин БОРОЗДІН,
Асоціація військових вчених — учасників бойових дій.

Чи

■ **ТОЧКА ЗОРУ: КРОКИ УРЯДУ**

Здавалося б, підсумки президентських виборів мали зняти напругу в суспільстві. Хоча заряд емоцій і дещо знизився, проте, чітко видно, він набуває нової якості. Темпи процесу такі енергійні, що уряд звернувся до засобів масової інформації з проханням трохи опустити планку оцінок, з розумінням поставитися до кроків, яких уживають.

Справді, розуміння вистачає не завжди. Про це розмова письменника, журналіста Олександра МАСЛОВА з відомим українським економістом, Заслуженим діячем науки і техніки України, ректором Київського університету ринкових відносин, доктором економічних наук, професором ***Володимиром ЧЕРЕВАНЕМ (на знімку).***

— Неозброєним оком видно, що нова команда діє швидко й рішуче. Настільки, що постають запитання. Але важливі не так вони, як загальна лінія. Чи є вона в принципі? Як на ваш погляд, Володимире Павловичу?

— Таких ліній кілька. І їх послідовно реалізують, у цілковитій відповідності до передвиборних обіцянок. Головна лінія в тому, що підтверджено вектор дій —європейський вибір. Нова якість поглядів сьогодні стосовно НАТО, і це природно, бо європейський вибір не може розглядатися у відриві від тієї чи іншої участі в цьому блоці. Сьогодні однозначно вибудовується нова структура взаємин України в трикутнику ЄС—Росія—США. Зрозуміло, що це саме по собі визначає Україну як вагомого партнера в глобальній політиці. Ми наочно бачимо, що США сьогодні однозначно зацікавлені в трансатлантичній інтеграції України. Але її не вирішити без розв'язання цілої низки проблем. Ідеться про вироблення прийнятних відносин з НАТО, впорядкування у нас нинішніх складностей світової торгівлі, зі вступом у СОТ, наданням статусу країни з ринковою економікою...

— ... скасуванням Веніка...

— ... зі скасуванням дискримінаційної поправки Джексона-Веніка, що ганебно зберігається від часів «холодної війни».

Щодо російського вектора, то тут уже давно потрібно від декларацій з приводу, які чуємо багато років, переходити до практичних кроків. Це вигідно обом країнам. До того ж стало очевидним — якщо не переведемо наші відносини з декларативної реальності в практичну, нам навряд чи вдасться зберегти єдність усередині власної країни. Знайдеться чимало бажаючих розширити пролом, що все-таки з'явився в державному моноліті. Адже чогось має навчити досвід Грузії, Азербайджану, Молдови? Зрештою, шукаємо співробітництва з цими країнами не для того, щоб, як і вони, розхитати власну цілісність. Чи таку мету ставимо? Але чи відповідає вона загальнодержавній стратегії?

І, нарешті, сам ЄС, який начебто нас підтримує. Але без визначеності. Можна сказати так: якщо вони говорять самі на рівні «глибокого співробітництва» або «політики добросусідських відносин». Із застереженнями, що майбутнє України з приводу ЄС залежить від «якості демократії і внутрішніх реформ, капітальної реконструкції економіки тощо. Так, є хороші жести: підписано «Новий план дій Україна — ЄС»; пропоновано відносини партнерства, аналогічно відносинам у ЄС з Норвегією, Швейцарією та Ісландією (Шенгетська угода плюс тісне співробітництво з ЄС в економічних питаннях); якщо економічні реформи будуть успішні, то ЄС може запропонувати Україні угоду про зону вільної торгівлі. Але реально все це дуже далеко від того, чого прагне Україна. Насамперед тому, що в позиції самого ЄС немає стратегічної визначеності і про цю стратегію — бути чи не бути Україні в ЄС — обіцяють подумати через десять років.

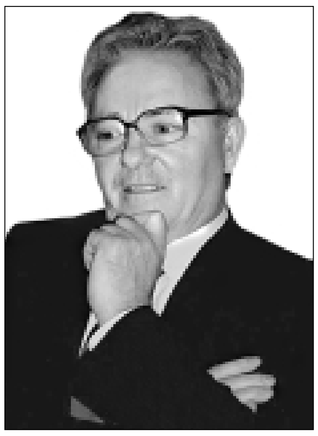
— Її не визначено, передусім на геополітичному рівні, не тільки Європою, а й самою Україною. Погляньте, є геополітичне поняття Атлантизму, тобто Моря, як і Океану. І є геополітичне поняття Суші. Класичний приклад цього фактора — Україна, низка європейських країн. Зістикувати Сушу й Море Україна у своїй політиці не спроможна через суто природне своє положення. Незначний вихід на Тепле море проблеми майже не вирішує, оскільки геополітична вісь не замкнена на Холодне море. В територіальному і, що важливіше, — в господарському — планах вона розірвана. З цього випливає, що в полі Атлантизму Україна за визначенням не зможе відігравати скільки-небудь значущу роль. А держава, що пройшла власну стадію імперії, навряд чи погодиться з роллю другого плану. Згадаймо власну позицію щодо подій в Іраку. В цьому відношенні навіть у прибалтійських територіальних карликів ситуація набагато краща. Але там вона протилежна нашій. Море є, Атлантика є. Суші практично немає. Ми можемо до атлантизму «підстебнутися» — на хвилі змін, завищених політичних очікувань чи фінансових складнощів, але доля незалежної України в такому союзі навряд чи виявиться завидною. Вийде черговa європейська країна напіввасального типу, з чим наш общинний менталітет навряд чи погодиться. Знову проблеми. Згодні ми з цим? Гадаю, ні.

Сьогодні не можна не бачити і тієї очевидної обставини, що лінія Атлантизму починає випробувати зростаючі економічні проблеми. Все те, за рахунок чого вона одержала свого часу величезний економічний імпульс, по суті, вичерпано. Вже немає доходів від работоргівлі, від колонізації прибережних земель, перекидання океаном чаю, бавовни, тютюну, золота, немає колишнього масштабу морського піратства, що також став основою в первісному нагромадженні капіталів. І колишня роль Суші зі здобуттям нових транспортних можливостей знову починає відновлюватися. Спрацьовує маятник історичного розвитку. Не можна не бачити, що Україна завдяки своєму розташуванню на перехресті сухопутних і річкових торгових шляхів, разом з Росією «замикає» вихід Європі в глибинні території того, що називають Великою Простороовою Чашею. А отже, позбавляє Європу перспектив серйозного економічного прориву за рахунок «подвійності» (морської і сухопутної) свого розташування. Вступає в протиріччя фактор суто геополітичний, до вироблення категорій якого доклали зусиль у началах саме кращі українські уми, починаючи з Миколи Данилевського. Тобто свою лінію в умовах загальної Атлантичної моделі Україна вибудувати не зможе.

— Не думаю, що ми сьогодні претендуємо на лідерство, ми хочемо, щоб нам дали бодай статус асоційованого члена — як Румунії, як Болгарії...

— Але імперські традиції в суспільстві дуже сильні. І їх так просто не позбутися. Суспільство, що пройшло імперську фазу, залишається зі свідомістю колишньої величі назавжди. Як з відміткою від щеплення. Не бачу в цьому нічого поганого. Ми завдяки своєму імперському минулому, від якого нікуди не подінешся, претендуємо на лідируючі позиції, якщо хочете, на свою завжди особливу лінію, хоча б на тому самому європей-

правильна тактика?

ському континенті. Чи захочуть приймати нас такими? Звідси зволікання, про які ви кажете. Саме генетичні зміни, пов'язані з іншим суспільним статусом — общинним, чи трипільським, якщо хочете, на величезних територіях Суші стали тим фактором, який ускладнив сам недавній виборний процес. По суті, він ліг в основу тієї небезпечної розділювальної лінії, що розколола українське співтовариство на дві рівні частини. Тому, вважаю, нам потрібно впевненіше, рішучіше, з усвідомленням перспектив розвитку грати на своїй власній частині загального ігрового поля. Тобто на геополітичній категорії Суша. Тут наші позиції сильні. Це чітко усвідомлюють у Європі. Ці геополітичні протиріччя існують і їх неможливо зняти волею того чи того лідера та групи його підтримки. Чи не тому виходить нежиттєздатна система з цілою низкою хронічних захворювань суто економічного гатунку?

— Категорія Суші після великих морських відкриттів, що кардинально змінили економічне обличчя світу, сьогодні знову набуває нової якості. В кроках і діях нового уряду я бачу усвідомлення цієї ситуації. Лінія України, цитую, «як найважливішого сухопутного перехрестя», чітко позначена у виступі Прем'єр-міністра перед депутатами Верховної Ради. І цю перевагу України перед іншими європейськими країнами уряд, бачу, має намір використовувати сповна, тим більше що на суші сьогодні зосереджено основні запаси вуглеводнів, інших видів стратегічної сировини. Тут їх вилучати і запускати в дію набагато економічніше. До того ж технології облаштування дорожніх коридорів стають принципово іншими.

Та й загальна тенденція в тому, що трансатлантична лінія Моря має продовжитися розвитком і рівноцінними партнерськими контактами з лінією Суші. Тільки це зніме безліч протиріч і певною мірою унеможливить перетягування ковдри. У цьому зв'язку як дивацтво сприймається обережність Європи. Це або нерозуміння процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві, або, навпаки, — бажання домогтися в цьому процесі особливого привілею тільки для себе. Але в будь-якому разі на фактор України, що замикає разом з Росією вихід на велику частину континенту, тобто Суші, зважати все одно доведеться. Ми, розуміючи чи не розуміючи ситуацію до кінця, взагалі, вважаю, на правильному шляху, бажаючи якнайшвидше увійти до ЄС, щоб об'єднати, скоординувати зусилля у розв'язанні зростаючих проблем перед усіма, без винятку, учасниками загальносвітового економічного процесу.

Європа повинна зрозуміти, що роль сухопутного фактора сьогодні стає набагато більшою, ніж вона була лише півстоліття тому. Можливо, таке розуміння є. Але нинішнє ставлення ЄС до України показує його неповноту. Приклад тому збитковий у всіх відношеннях проект «ТРАСЕКА», який свідчить, що Європа у своїй філософії не така вже й прогресивна, що в умовах глобалізації вона неодноразово сприймає світові тенденції розвитку ринку. З цього випливає, що нам також у чомусь потрібно переконувати Європу. Як і Росію теж, що в Україні нехай повільно, нехай з великими протиріччями, але все-таки складається нове геополітичне розуміння. Самої себе і свого місця у світі. І це місце знакове.

Здавалося б, Європа має бути зацікавлена в Україні. І в Росії також. Але на практиці цього не видно. Без потенціалу Росії й України, без їх наукової бази, без їхнього внутрішнього ринку Європа так і залишиться замкненою по лінії Суші в порівняно невеликому просторі без очевидних перспектив розвитку. Без врахування сухопутного геополітичного фактора повноцінна Європа теж не відбудеться.

— Ілюзій щодо цього не повинно бути. Як і «прохальної» позиції з боку України...

— Європа має бути більше зацікавлена, щоб Україна стала складовою частиною загального європейського ринку. Точніше, євразійського. Бо й інші — Центрально-азіатська, Далекосхідна частини континенту впевнено заявляють про свій європейський вибір. Вони, так само як і ми, прагнуть стандартів, напрацьованих Європою. Часто небезуспішно. І тому теж оце наше сухопутне крило для неї, Європи, не менш важливо, ніж атлантичне. Ця тенденція стає дедалі очевиднішою, і вона потребує дуже серйозного осмислення. Швидко зробити це неможливо, оскільки і в структурах ЄС чимало внутрішніх протиріч і також треба оцінювати кілька варіантів. Для Америки сильна Європа теж не в радість.

Звідси висновок. Ніякого глобального прориву в Європу, який ми намічали у власних революційних поривах, не буде. Це просування не може бути швидким. Прискоренням — інша річ. Але в будь-якому разі до цього процесу потрібно готувати базу і Росії, і Європи, але, насамперед, самої України. Ми бачимо, що Президент це добре розуміє, оскільки цю свою позицію проголошував не раз. Щодо цього Україна ініціює сьогодні те нове для Європи, з чим їй ще доведеться зіштовхнутися. Оцінити це Європа зможе тільки в майбутньому. А сьогодні вона, похвалюючи Україну «за досягнення», «б'є по носі» Росію — за відсутність демократії, за порушення прав особистості, за що там іще. Привід завжди можна знайти. Це фактор інерції з боку Євроспівтовариства, рецидив мислення періоду «холодної війни». Якщо Європа втратить для себе Україну, вона тільки тоді зможе усвідомити сповна ціну цієї втрати. Україна — найцінніша ланка сухопутної моделі. Рух України в ЄС буде тим швидше, що краще будуть вибудовані економічні відносини і з Росією. Це спільний коридор. Потрібно розуміти, що стратегічні устремління України в ЄС не суперечать інтересам Росії, а устремління України в Росію не суперечать інтересам Європи. Але практика відносин вочевидь відстає від їх філософського осмислення. В. Ющенко із своєю командою намагається провести цю лінію. Але змушений діяти обережно, бо видно всю складність цих відносин. І на сухопутному, російському напрямку, і на атлантичному. Так само як і на змішаному — європейському.

Зрозуміло, що трикутник інтересів, у якому опинилася Україна, складний сам по собі. Але поки що ми виграємо. Бо до нас є інтерес і в нас з усіма сторонами «трикутника» нормальні відносини. Але вибір треба робити, і так, щоб не втратити себе, виробити власну стратегію. З урахуванням усіх геополітичних обставин.

— Ви кажете про внутрішні модернізації. У чому ви їх бачите конкретно для нашої держави?

— Ми повинні розуміти, що реалізація завдань, пов'язаних зі вступом у світову торгівлю, здобуттям статусу країни з ринковою економікою свідчать про готовність конкурувати на світовому рівні. Бути в ЄС — означає розширювати територію європейської демократії, політичної стабільності ефективного виробництва. А що таке ефективне виробництво? Це його готовність до конкуренції в умовах світової економічної інтеграції.

Конкурентоспроможність країни визначається конкурентоспроможністю її вироблюваного сектору, конкретних підприємств і конкретних організацій. Ми не можемо сьогодні розглядати цю ринкову категорію, так само, як і інші, без взаємозв'язку з економічними і соціальними процесами в загальноєвропейському масштабі. Адже прорив у Євросоюз передбачає не тільки виконання всіх політичних критеріїв, а й досягнення відповідних економічних результатів. Факт, що в країні сьогодні на підприємствах ми маємо продуктивність праці в 12—20 відсотків від загальноєвропейського рівня. Загальний обсяг валового внутрішнього продукту в 2004 році становив у Німеччині 2,2 трильйона доларів, Великобританії і Франції — по 1,7 трильйона доларів, в Україні — близько 65 мільярдів доларів. Оплата праці за годину: Німеччина — 27,3 дол., Данія — 24,2 дол., Франція — 19 дол., Великобританія —17,7 дол., Іспанія — 14,5 дол., Україна — менш як один долар. Експортний потенціал Німеччини — 731 мільярд євро на рік, Франції — 386 мільярдів, в Україні — 25 мільярдів євро на рік. Куди ми з таким показником може просунутися? В яку Європу? Наші нинішні різкі стрибки в заробітній платі, у соціальних виплатах приводять не до підвищення життєвого рівня, як передбачається і подається, а до прискорення інфляції. Все має бути взаємопов'язане, якщо ми не стримуватимемо зростання заробітної плати, то ми постійно матимемо інфляційні сплески. Сьогодні, скажімо, інфляція в Європі лише 0,1—0,2% на місяць. У нас тільки за січень—лютий 2005 р. ціни на споживчі товари виросли на 2,7% і це при тому, що обсяг промислового виробництва за два місяці 2005 р. зріс лише на 7,3%. Якщо ціни прискорено зростають, це свідчить про те, що політика, яку проводить уряд, неправильно орієнтована і ставить перед собою нереальні цілі.

Є економічні закономірності, і на них завжди потрібно оглядатися. Якщо зарплата зростає швидше, ніж продуктивність та ефективність виробництва, то, природно, диспропорції в темпах зростання погіршуються. Тоді і гасло щодо європейського вибору стає проблематичним. Якщо в нас інфляція зростає швидше, ніж заробітна плата, то навіщо нам така економіка? Така економіка веде тільки до криз. Підвищення зростання заробітної плати обов'язково має супроводжуватися структурними змінами. Простіше кажучи, треба якнайшвидше відійти від революційних ідей. Від адміністративно-командних методів керівництва.

— А як тоді оцінювати активне втручання держави в економічний процес?

— Щодо приватизації, митниці, реверсів? Чути оцінки, що уряд робить неправильні кроки, що вони суперечать ринковим відносинам і європейському вибору. Але тоді погляньмо, на якому грунті було виграно вибори. Не Майдан же зрештою переміг. Революція мала свою ідеологію. І головне гасло цієї ідеології — зняти в державі корупційне напруження, котре в нас зашкалює. Так, посилюється державне втручання в господарські процеси. Бо приватизаційні процеси були здійснені з порушенням законів України, вибудовувалися схеми, що допускали збагачення тільки однієї частини суспільства, близької до влади або такої, що входила до владних структур. Ситуація до виборів нового Президента — це зрощені влада і капітал, що неприйнятно для справді демократичного суспільства. Уряд намагається нині роз'єднати ці частини. І ви бачите, яка складність. Капітал опирається. Без бою ніхто ні від чого не відмовиться.

Так, протиріччя вочевидь. Якщо ми кажемо, що прагнемо в ЄС, якщо кажемо про бажання знайти статус країни з ринковою економікою, отже, ми повинні якнайшвидше відмовитися від командних методів і орієнтуватися на ліберальну модель. Але якщо ми зараз не наведемо порядок у цій сфері, ту диспропорцію, ту корупцію, ті проблеми з бюджетом, які сьогодні маємо, нам усунути не вдасться. Бо державну власність попросту розграбовано. То як тоді можна вирішувати складніші завдання?

Економічна роль держави в ринковій економіці має межі, в яких вона дає максимальний ефект. Але державне втручання не повинно придушувати самі основи ринкового механізму, конкуренцію, самостійність, товаровиробників, порушувати економічні й соціально виправдані пропорції між нагромадженням і споживанням. Питання може бути поставлено й так: яке оптимальне з точки зору інтересів економії і суспільства співвідношення між державним і приватним секторами економіки? Де проходять, з одного боку, межі приватизації та ефективного приватного сектору економіки, а держави — з другого? Це не тільки теоретичні питання, вони продовжують залишатися предметом гострих політичних дебатів.

Усе це треба бачити. На жаль, ми дуже мало про це думали. Але якщо іти за логікою цивілізованого розвитку країн європейської співдружності, то зрозуміло, що саме ці категорії на першому місці. Економічний захист власності — головний показник у ринкових відносинах. А в нас усе ще немає для цього законодавчої основи. У Прем'єра змінюється ставлення до власності та її захисту. Держава й уряд намагаються сьогодні зробити так, щоб закони України гарантували недоторканність і захист прав власності — і приватної, і державної. Для країни сьогодні важливі не загальні гасла на кшталт захисту національного товаровиробника, а формування клімату економічної свободи бізнесу, підприємництва, через захист його прав та інтересів, через зміцнення законодавчої сфери, через збалансовану податкову політику, усунення страхових ризиків, перешкод, які чинить бюрократичний апарат. Це нова концепція, до неї складно поставитися з розумінням через об'єктивну внутрішню суперечливість, і її вкрай складно здійснювати на практиці.

— Хочете сказати, що сьогодні боком виходить проблема державного регулювання економічних процесів у ринкових умовах? За всі попередні роки вона не тільки не була вирішена чи хоча б осмислена, її просто загнано в глухий кут романтичним гаслом «ринок відрегулює все», з яким як з писаною торбою носилися перші «перебудовники» на кшталт Шпека і Юхновського...

— Нову модель стратегічного зростання держави сьогодні не вибудувати без активного використання державних регулюючих механізмів. Тому Прем'єр і робить на них головний наголос. А це передусім адміністративна реформа, яка вочевидь уже перезріла. Стосовно цього уряд діє правильно. Потрібні люди нової генерації. Потрібні ефективні інструменти і методи держрегулювання. Це та ланка, про яку сьогодні взагалі забуто. Йдеться про бюджетно-фінансове та кредитно-фінансове регулювання — у нас сьогодні з величезними диспропорціями і проблемами. Геть-чисто забуто державно-економічне прогнозування. Ми нічого не замишляємо, і нічого не знаємо на найближчі п'ять—десять років, пливемо за течією. Навіть на найближчий рік немає елементарного прогнозу. Хоча б за такими показниками, як та сама корупція, як формування механізму економічної волі, як конкуренція — сукупності показників, що характеризують сторони розвитку української економіки, яку необхідно інтегрувати в ЄС. Як з усім цим впоратися без серйозного аналітичного прогнозування?

Тому можна говорити про посилення лінії державного втручання в економічну сферу. Прем'єр-міністра навіть намагаються зупиняти у її формуванні. Але при цьому ніхто чомусь не каже про те, як тоді наповнювати бюджет, якщо не за рахунок неправедно розданої державної власності? Але якщо намагаємося критикувати ці дії, то запитаймо себе — чому наша країна посідає сьогодні одне з найвищих місць у світі за рейтингом корупційності? Чому ми за показником конкурентоспроможності пліч-о-пліч з африканськими та латиноамериканськими країнами? Чому ми сюди потрапили? Адже це не чийсь злий намір стосовно незалежної і самостійної України? Кожен з нас, поклавши руку на серце, скаже, що корупція вища за будь-які рівні. Як можна тоді тихо, спокійно, без резонансних рухів просуватися на цьому напрямку? Ми повинні вискочити з цього чорного квадрата.

Тому уряд і переймає на себе жорсткі удари зусібіч. Але суспільство має розуміти і характер дій, і характер цих ударів. Бо якщо ми з усім цим не впораємося, то й далі, як у нас кажуть, плентатимемося у хвості. Всі наші мрії про Європу, про матеріальне і законодавче благополуччя так і залишаться лише деклараціями. Як і те світле майбутнє, що країна вже якось намагалася реалізувати, нехтуючи економічними законами розвитку суспільства.

У діяльності нового уряду нині проглядається багатоплановість. Потрібно вибудувати лінію в рамках геополітики — Президент вочевидь намагається визначити її концепцію. Власне, цьому підпорядковано й ідею чіткішого розмежування функцій влади. Це все важливо для старту. Звичайно, якби в нас не було такого рівня корупції, якби в нас не було такого відвертого порушення закону щодо приватизації, тоді, можливо, були б інші підходи. Але якщо країна розграбована, а ми хочемо в Європу «вже вчора», то повинні приводити все у відповідність швидко, оперативно, розподіляючи зусилля та функції. А поки що в нас усе ще різнобій, усе ще різні погляди, немає єдності. В поглядах на Європу і загальносвітовий простір, своє місце в ньому.

— Чи не змінився ваш погляд на партнерство з Росією у розв'язанні тих проблем, які окреслені в нашій розмові?

— Навпаки, лінія стратегічного партнерства стає дедалі чіткішою, як і та обставина, що лінія на співробітництво — одна з ключових у новій команді. Але яким воно має бути, ясності немає: кажемо, що в ЄЕП не підемо, але при цьому необхідний відкритий економічний простір. Який, на яких засадах? Давайте тоді й Росію переконувати, що в цьому є новизна. У підходах до мови, до громадянства? Тоді це можна тільки вітати, бо така лінія відповідатиме загальноєвропейським стандартам. І відповідатиме інтересам рядового населення, тим більше якщо говоримо про те, що з Росією разом прагнемо в цей європейський простір. Тоді давайте вирівнювати ці відносини на ділі, а не на рівні обіцянок. Згадаймо, що саме невиконані обіцянки стали основою кризи колишньої влади. Адже у Європі немає жорсткого мовного протистояння. І дві, і три, і чотири державні мови. І загальна паспортна, візова єдність. Чому ми цього боїмося? Адже все це в рамках ринкових відносин — вільного обігу капіталу, товарів, послуг робочої сили, спільного культурного і наукового просторів. Вільний обіг капіталу припускає і громадянські свободи також. І ця модель працює. То давайте сприяти й тому, щоб наше законодавство інтегрувалося і в цій частині. Давайте виробимо і приймемо практику проведення спільних засідань кабінетів міністрів Росії й України — з проблем, важливих для обох країн. Давайте запровадимо в урядову структуру не тільки посаду віце-прем'єр-міністра з європейського співробітництва, а й віце-прем'єр-міністра з українсько-російської економічної інтеграції. Ми весь час лякаємо себе і населення якимись надбудовами. Але ж безнадбудовних структур не буває. Це давно пройдений людством етап розвитку. Сьогодні безліч надбудов — ООН, творцем якого виступала Україна, ЄС, НАТО, інститути торгівлі, фінансування — скрізь надбудови. Кого й навіщо обдурюємо? Главам держави потрібно чіткіше і відповідальніше дивитися на такі явища суспільного розвитку. Економічна політика багатьох європейських держав сьогодні вибудовується на новій ідеології: «Ніколи не діяти самостійно, а тільки разом з друзями». Питання, що стоїть перед економічною політикою стосовно Росії, більше не може звучати так: знову щось робити? Воно має звучати: що робити далі?

Давно настав час вибудовувати нові відносини, нові міждержавні підходи. Л. Кучма тисячу разів заявляв про стратегічне партнерство. До практики справу не довів. Необов'язковість спричинила кризу, наслідків якої доведеться позбуватися ще довго. Багато слів і мало реальної справи. Чи знову хтось вирішив, що все треба зводити до балаканини? Але саме життя змусить, уже змушує, ставати людьми справи і слова, на всіх рівнях, і насамперед владному. Стандарт є, він уже Європою вибудований, то давайте разом з Росією і прагнути цього стандарту, гармонізуючи його і розвиваючи.

Чому б нам не визначити сьогодні десять—двадцять інвестиційних точок, які допомогли б спільно посісти гідне місце в загальносвітовому економічному просторі? Чому на ці точки і не спрямувати капітал, що може вивільнитися в боротьбі з корупцією. Або наповнити бюджет. Чи вкласти в російську економіку в тих економічних напрямах, які вкрай важливі для самої України? Японія, США, Китай, інші країни це роблять, чому ми ігноруємо цей досвід? Знайти ці десять точок, які визначать сьогодні могутність держави, її силу. Наприклад, той самий розвиток флоту, який на ділі змінює атлантичні позиції України. Це змінить її реальні сили...

— ... змусить оцінювати нашу країну як рівноцінного, справді серйозного партнера в атлантичному русі, а не як пішака на шахівниці. Якщо використати образи американського політолога З. Бжезинського...

Питання більше не може звучати так: знову щось робити? Воно має звучати: що робити далі?

Як навчитися професійно бити байдики

(Початок на 1-й стор.).

Хата Савки — це жива історія, це місце, де опиняєшся за межами галасливої цивілізації, за межами простору і часу. Збудована понад 200 років тому, вона майже не змінила сьогодні свого вигляду.

— Поліщуки завжди шанували дерево, — пояснив нам пан Савка, показуючи свою ошатну огорожу, — рубати берези чи клен можна тільки тоді, коли їх душі сплять — взимку. І ставити їх належить догори головою, інакше ті розгніваються.

На тину — напис: «Хата Савки», складений з гілок. Ці «літери» господар знайшов у лісі, й дуже ними пишається. На тому-таки тину висить стародавня карта Полісся, написана олією на полотні й увінчана старoруським написом: «Подвиги Твоя узрєвь, славити Его в нескончаемыя веки. Аминь». Тою самою мовою — не церковнослов'янською, а давньоруською — прочитав пан Савка молитву перед обідом. Гостей посадили у світлиці, попід старовинними образами, і господиня заходилася накривати на стіл: дістала з печі горнятка та макітри, розлила по глиняних мисках борщ, подала пампушки з часником, вареники з капустою та маком. Приготовані за давніми рецептами поліські страви, які ми куштували дерев'яними ложками, були неперевершені. А ще ми побачили на власні очі, як жінки обробляють попелом та гарячим камінням одяг, як товчуть у ступі просо, клепають косу, майструють взуття. Надворі майстер колов цурки — заготовки для дерев'яних ложок. Гості захотіли і собі навчитися. Додому дехто поїхав із трохи кострубатим, але власноруч вирізаним березовим прибором.

Отже, не треба їхати на Мальдіви чи до Швейцарії, щоб добре відпочити. У наших селах це можна зробити не гірше, але набагато дешевше. Саме цим займаються члени Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму. Вони намагаються переконати уряд у потребі фінансування таких проектів.

— Якщо приймуть закон, згідно з яким з держбюджету виділятимуть кошти на реконструкцію таких садиб, то і держава матиме гроші від туристів, котрі сюди приїздитимуть, і українське село нарешті відродиться. Цього року гості з різних країн приїдуть до нас на «Євробачення», то нехай відчують український колорит, дізнаються про наші традиції, подивляться на наші садиби. Ми віримо, що завдяки зеленому туризму відродяться провінційні містечка, тисячі людей будуть забезпечені роботою. А ще про Україну дізнається світ! — запевняють організатори.

Дарія ГОРСЬКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Як посварилися Сергій Вікторович і Бадрутдін Пайдулайович

До Києва перемістився чернігівський скандал, про який «ГУ» розповідав у номері за 5 квітня (матеріал «Чернігівщина: від перестановки кольору влада не міняється?»). Прибічники голови правління ЗАТ «Новий Чернігів» і водночас голови Чернігівської обласної організації ВГО «За Україну! За Ющенка!» Сергія Кнуренка пікетували Кабінет Міністрів України

За словами протестувальників, до цього їх змусили «здійснюваний правоохоронцями «беспредел» та бездіяльність влади на Чернігівщині». Під «беспределом» вони розуміють «погром і насилля, вчинені податковою міліцією в офісах Чернігівської облорганізації ВГО «За Україну! За Ющенка!» та ЗАТ «Новий Чернігів» (з насильницьким виламуванням дверей, нанесенням тілесних травм працівникам, конфіскацією документації та майна тощо)». Як стверджує голова правління облорганізації ВГО «За Україну! За Ющенка!» Ніна Пономаренко, до редактора місцевого телебачення завітали керівники податкової і вилучили касету з начебто зафіксованими на ній «подвигами» своїх підлеглих. Ніна Борисівна вбачає в усій цій історії дві можливі причини: або боротьбу щодо формування місцевого осередку нової «партії влади» — або переділ бізнесу. Прибічники Сергія Кнуренка постійно наголошують на своїй «помаранчевості», а свого опонента — колишнього партнера Сергія Вікторовича й також акціонера ЗАТ «Новий Чернігів» Бадрутдіна Абдужабарова називають «фанатичним агітатором за Януковича».

Бадрутдін Пайдулайович — голова Чернігівської обласної організації Партії мусульман України — також приїхав до Києва й виклав своє бачення ситуації. Абдужабаров закидає Кнуренку «ухилення від сплати податків», «здійснення без одержання ліцензії діяльності, що підлягає ліцензуванню», а також те, що Сергій Вікторович, начебто декларуючи власний дохід на мало не «середньопенсіонерському» рівні, «має три автомобілі представницького класу, катер», а нещодавно «щоб не нудьгувати, придбав ще й завод ВАТ ЧРМЗ «Жовтневий молот». Вилучені в офісі Чернігівської організації ВГО «За Україну! За Ющенка!» списки членів осередку «ЗУЗЮ» (на такій версії наполягають прибічники Сергія Кнуренка) Бадрутдін Абдужабаров називає... «вилученими в побутовій кімнаті та місці гігієни (таким евфемізмом Абдужабаров назвав туалет. — **Авт.**) відомостями про виплату заробітної плати в конвертах співробітникам «Нового Чернігова».

Автор цих рядків (розуміючись аж ніяк не на всіх нюансах цієї історії) може хіба що висловити сподівання на її справедливе закінчення. З одного боку, «помаранчевість» не звільняє від сплати податків. З другого — є Закон, який, зокрема, регламентує й порядок перевірки ймовірних злісних неплатників. І порушувати його начебто однаково не дозволено і стосовно «помаранчевих», і стосовно «синіх». Не журналістові вирішувати: є Сергій Кнуренко порушником податкового законодавства чи жертвою політично-бізнесових інтриг, Бадрутдін Абдужабаров — ображеним наклепником чи свідомим громадянином, чернігівські податківці — «беспредельным» інструментом у чиїхось руках чи чесними охоронцями податкового порядку. Чи є в нас шанс дізнатися правду?

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) постановою від 20 вересня 2004 року по справі № 10/132-04 визнано банкрутом сільськогосподарський виробничий кооператив приватних пайовиків «Надія Поля» (22700, Вінницька область, Іллінецький район, с. Лиса Гора, р/р 26007002021001 в відділенні № 3 філії ВАТ КБ «Надра», МФО 302355, код ЄДРПОУ 04320760) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Демець Ліну Василівну (ліцензія АА № 419225 від 10.10.2002 р., адреса: 21016, м. Вінниця, а/с 5894, вул. 40-річчя Перемоги, 27А, тел. (0432) 35-63-09).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звертатися із заявою про визнання кредитором по справі.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 01.03.2005 р. у справі № Б 29/39/05 визнав Товариство з обмеженою відповідальністю «Вітольд» (код ЄДРПОУ 20302080; 51921, м. Дніпродзержинськ, пр. Леніна, 84, П/р № 26009301170260 у Дніпродзержинському «Промінвестбанку», МФО 305501) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру строком на шість місяців.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 30.03.2005 р. ліквідатором у справі № Б 29/39/05 призначено арбітражного керуючого Шикуленко Олександра Віталійовича, ліцензія АА № 783245.

Господарським судом Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) ухвалою від 21 лютого 2005 року порушено справу № 6/61-Б-05 про банкрутство Херсонського обласного оптового підприємства «Укрм'ясомолторг» (73000, м. Херсон, Миколаївське шосе, 25, код ЄДРПОУ 01553824) та введено процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Лучко Дмитро Васильович, ліцензія АА № 315408 від 15.07.2002 року (73000, м. Херсон, вул. М. Фортус, 107-А, тел. 8 (0552) 27-12-64).

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 22.03.2005 року по справі № 10/268 товариство з обмеженою відповідальністю Кременчуцьке будівельно-монтажне управління «Лада» (39610, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Свіштовська, 1, код ЄДРПОУ 04863815, р/р 26008301370202 в Філії Відділення ПІБ в м. Кременчук, МФО 331144) визнане банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бончака Степана Антоновича, що діє на підставі ліцензії серії АБ № 116256 від 25.01.2005 року (39600, м. Кременчук, вул. 50 років СРСР, буд. 29, кв. 6).

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та керуючий санацією ДП «Вантажно - транспортне управління», м. Сніжне, вул. Комарова, 52, повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів.

На конкурс виставляються транспортні засоби (7 один.) ДП «Вантажно - транспортне управління», початкова ціна продажу - 73459,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3672,95грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів із дня публікації у газеті по 18 квітня 2005р. включно. Конкурс відбудеться після 10 календарних днів із дня публікації інформації 19 квітня 2005р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 12.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з керуючим санацією ДП «Вантажно транспортне управління». Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті: bankruptcy.internet.dn.ua

---

Закрите акціонерне товариство
«Бердянське підприємство теплових мереж»

повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 20 травня 2005 р. за адресою: м. Бердянськ, БК «Островського», вул. Ульянових, 41, початок о 13.00 годині.

Порядок денний:

1. Про недовіру голові правління АТ «БПТМ» Омельченко Н. Т.
2. Перевибори голови правління АТ «БПТМ».
3. Перевибори членів правління АТ «БПТМ».

Реєстрація учасників зборів 20 травня 2005 р. з 12.00 до 12.45 год.

Для участі у зборах необхідно при собі мати паспорт, доручення.

Доручення на право участі у зборах можна оформити в відділі кадрів АТ «БПТМ». Телефон для довідок: 3-54-02; 3-61-52.

Правління акціонерів.

ЗАТ «Сєвєродонецький ОРГХІМ»

ЗАТ «Сєвєродонецький ОРГХІМ» повідомляє, що чергові збори акціонерів відбудуться 25 травня 2005 року о 10.00 годин за адресою: м. Сєвєродонецьк, проспект Гвардійський, 32.

Початок реєстрації о 8 год. 00 хв. в день проведення зборів.

Для реєстрації акціонери повинні мати при собі паспорт чи інший документ, що посвідчує особу.

Телефон для довідок - 285-25.

Порядок денний:

1. Звіт голови Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2004 рік і планах діяльності товариства на 2005-2006 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт наглядової ради.
4. Затвердження річного балансу товариства і розподіл прибутку.
5. Затвердження інвестиційного плану роботи товариства.
6. Вибори наглядової ради, правління, ревізійної комісії.
7. Підсумки виконання колдоговору на отримання і затвердження кошторису соціального розвитку підприємства на 2005 рік. Якщо ви не маєте можливості взяти участь у зборах особисто, можете оформити доручення згідно закону.

Правління ЗАТ «Сєвєродонецький ОРГХІМ».

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ АКІБ «УКРСИББАНК»

Шановні акціонери, Правління АКІБ «УкрСиббанк» повідомляє Вас про скликання загальних зборів акціонерів АКІБ «УкрСиббанк».

Загальні збори акціонерів відбудуться в м. Києві 27 травня 2005 року о дванадцятій годині за адресою: м. Київ, вул. Шолуденко, 3, 4 поверх. Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися за місцем проведення зборів з 11.15 до 11.45.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Звіт Правління Банку про результати діяльності АКІБ «УкрСиббанк» у 2004 році і основні напрямки діяльності банку на 2005 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність АКІБ «УкрСиббанк» у 2004 році.
3. Затвердження:
   — фінансового річного звіту та балансу АКІБ «УкрСиббанк» за 2004 рік;
   — звіту та висновків зовнішнього аудитора Банку за 2004 рік — аудиторської фірми «Українська аудиторська служба» у формі товариства з обмеженою відповідальністю;
   — звіту та висновків Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність АКІБ «УкрСиббанк» у 2004 році.
4. Про розподіл прибутку АКІБ «УкрСиббанк» за 2004 рік.
5. Про Ревізійну комісію АКІБ «УкрСиббанк».
6. Про Спостережну Раду АКІБ «УкрСиббанк».

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів — довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства, та документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефонами: (044) 537-49-09.

З повагою, Правління АКІБ «УкрСиббанк».

В оголошенні опублікованому в газеті «Голос України» № 61 (3561) від 5.04.2005 р. про банкрутство ДП «Андрушівський цукровий завод» АТЗТ «Фактор» справа № 4/25 «Б», прізвище арбітражного керуючого слід читати: Ступак Олег Миколайович.

Господарський суд Черкаської області (18005, м. Черкаси, бульвар Шевченка 307) ухвалою від 25 лютого 2005 р. порушив провадженням справу № 01/1100 про визнання банкрутом сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Березняки» ЄДРПУО 03791686 (20746, с. Березняки, Смілянського району, Черкаської області), р/р 26004300311 в Смілянському відділенні № 3276 Ощадбанка України, МФО 354659.

Розпорядником майна призначено ліцензованого арбітражного керуючого Кривошея Олега Івановича. Ліцензія серія АА № 630145 від 21.01.2004 року, м. Черкаси, вул. Енгельса 243/1, к. 510, тел. 8 (0472) 64-84-88. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

До відома акціонерів АТЗТ «Обухівський молокозавод»

АТЗТ «Обухівський молокозавод»

повідомляє, що 25 травня 2005 р. о 15.00 годині (початок реєстрації з 14.00) відбудуться загальні збори акціонерів АТЗТ «Обухівський молокозавод» за адресою: м. Обухів, вул. Каштанова, 1.

Порядок денний:

1. Звіт голови Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства за 2004 рік. Розподіл прибутку за 2004 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Вибори членів Правління, голови Правління.
4. Вибори членів Спостережної ради.
5. Вибори Ревізійної комісії.

Правління АТЗТ «Обухівський молокозавод».

Правління АТЗТ "Хладопром"

повідомляє, що чергові збори акціонерів відбудуться 8 червня 2005 року о 15.30 за адресою: м. Харків, вул. Хабарова, 1.

Реєстрація акціонерів (їх представників) з 14.30 до 15.15.

При собі мати паспорт або документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - довіреність на право участі у зборах.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати господарської діяльності товариства за звітний період. Завдання на 2005 рік. Висновок ревізійної комісії щодо звіту. Затвердження балансу та основних показників фінансово-господарської діяльності товариства за 2004 рік. Затвердження рішень, прийнятих правлінням раніше.
2. Звіт спостережної ради за 2004 рік.
3. Звіт ревізійної комісії за 2004 рік.
4. Затвердження розподілу прибутку, в тому числі дивідендів за 2004 рік.

Довідки за телефонами:
(0572) 54-44-32,
54-44-84.

ПРАВЛІННЯ ЗАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА»

повідомляє про зміни, що відбулися у порядку денному Загальних зборів акціонерів Банку

Збори відбудуться 21 квітня 2005 року о 12:00 за адресою: Україна, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20, у приміщенні ЗАТ «Банк Петрокоммерц-Україна».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Організаційні питання.
2. Звіт Правління Банку про підсумки діяльності за 2004 рік.
3. Звіт Ревізійної комісії Банку про діяльність Банку в 2004 році.
4. Звіт Зовнішнього аудиту за результатами діяльності Банку в 2004 році.
5. Затвердження результатів діяльності, річного звіту та балансу Банку за 2004 рік.
6. Розподіл прибутку, визначення строків та порядку виплати дивідендів.
7. Визначення основних напрямків розвитку Банку в 2005 році.
8. Переобрання членів Спостережної (Наглядової) ради Банку.
9. Обрання Голови Спостережної (Наглядової) ради Банку.
10. Внесення змін та доповнень у Положення про Спостережну (Наглядову) раду Банку.
11. Переобрання членів Ревізійної комісії Банку.
12. Збільшення статутного капіталу Банку шляхом додаткового випуску акцій.
13. Внесення змін та доповнень у Статут Банку шляхом затвердження його в новій редакції.
14. Прийняття рішення про емісію облігацій Банку.

З метою подальшого розвитку Банку планується збільшити статутний капітал Банку з 22 965 000 до 54 165 000 гривень шляхом додаткового випуску 31 200 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1,00 гривня кожна, на загальну суму 31 200 000 гривень.

Акціонери Банку мають переважне право на придбання акцій додаткового випуску пропорційно їх частці в статутному капіталі Банку на момент прийняття рішення про додатковий випуск акцій. У випадку, коли акціонер відмовляється придбати призначену йому частку (частково або повністю) акцій з додаткового випуску, такі акції мають право придбати інші акціонери.

Розподіл акцій планується здійснити згідно з вимогами чинного законодавства України.

У зв'язку із збільшенням статутного капіталу Банку пропонуються такі зміни до Статуту Банку (витяг з проекту нової редакції Статуту Банку): «п. 5.2. Статутний капітал Банку складає 54 165 000 (п'ятдесят чотири мільйони сто шістдесят п'ять тисяч) гривень і формується за рахунок власних коштів акціонерів»; «п. 6.1. Акції Банку випущено на суму, що дорівнює величині статутного капіталу — 54 165 000 (п'ятдесят чотири мільйони сто шістдесят п'ять тисяч) гривень, поділеного на 54 165 000 (п'ятдесят чотири мільйони сто шістдесят п'ять тисяч) простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 гривня кожна, далі по тексту — акції».

Реєстрація акціонерів та/або представників акціонерів буде здійснюватися з 11:00 до 11:30 за місцем проведення Загальних зборів акціонерів Банку за адресою: м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів, крім того, ще й довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства України.

З проектами документів та фінансовою річною звітністю Банку акціонери або їх повноважні представники можуть ознайомитися за адресою: м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20. Телефон для довідок: 229-4049.

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, пр. Шевченко, 18/1) Постановою № 12/20-05 від 31.03.2005 р. визнав банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Десна», Сумська обл., Конотопський район, с. В'язове (ід. код 30902731, р/р 26006319880001, МФО 337546 в КФ СФ ЗАТ КБ «Приватбанк»), та відкрив ліквідаційну процедуру згідно ст. 51 закону України «Про відновлення платоспроможності боржника, або визнання його банкрутом».

Ліквідатор, арбітражний керуючий Пономарьов І. І. (ліцензія АА № 668347 від 29.10.03 р.) приймає заяви кредиторів в місячний термін з дня опублікування оголошення за адресою: 41615, Сумська обл., м. Конотоп, вул. Лазаревського, 15/2, тел. (05447) 7-79-12.

ВАТ «Укргазвидобуток»

код ЄДРПОУ 25635581, юр. адреса: м. Київ, вул. Пушкінська, 7 подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з Постачання природного газу за нерегульованим тарифом по території України.

Правління ВАТ «Сімферопольський моторний завод»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів 27 травня 2005 р. об 11.00 за адресою: м. Сімферополь, вул. Генерала Васильєва, 27А.

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.30.

Порядок денний загальних зборів акціонерів:

1. Затвердження звіту правління ВАТ «Сімферопольський моторний завод» за 2003-2004 роки.
2. Затвердження звіту ревізійної комісії за 2003-2004 роки.
3. Затвердження річних звітів і балансу за 2003-2004 роки.
4. Розгляд і затвердження пропозицій про зміну найменування підприємства.
5. Вибори ради акціонерів.
6. Вибори ревізійної комісії.
7. Внесення змін до Статуту підприємства.
8. Затвердження плану заходів з покриття збитків на 2003-2004 рік.
9. Розгляд пропозицій про додаткову емісію і затвердження плану додаткової емісії акцій ВАТ «Сімферопольський моторний завод».
10. Зміни організаційно-правової форми ВАТ «Сімферопольський моторний завод».

ПОСТАНОВОЮ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

(76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16)

від 15.03.2005 р., у справі № Б-7/156

визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру

Дочірнього підприємства «Будівельник»

Відкритого акціонерного товариства «Індуктор»

(76000, м. Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 15, код ЄДРПОУ 30984463, рах. № 2909296 в АБ «Енергобанк», МФО 300272).

Ліквідатором банкрута призначено Ільківа Мирона Івановича

(м. Болехів, вул. Д. Галицького, 120, кв. 1, тел. 8-034-373-45-35), ліцензія серія АА № 779257 від 14.09.2004 року.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 28.03.05 р порушено провадження у справі №19/78(05) про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "ЕССТ, ЛТД" (код ЄДРПОУ - 13611337), розташованого за адресою: 69063, м. Запоріжжя, вул. Горького, 21, р/р №26009315022132 в ЗОФ „Укрсоцбанк", м. Запоріжжя (МФО 313010) та введено процедуру санації.

Керуючим санацією призначено Липського С.І.

Розпорядником майна призначено Чулакова П.І., ліцензія серія АА №719815.

Претензії кредиторів та пропозиції інвесторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 69050, м. Запоріжжя, а/с 7683.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ТОВ "Фарфор"

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ТОВ "Фарфор", які знаходяться за адресою: м. Дружківка, вул. Педагогічна, 1 - обладнання, інструменти, запчастини та матеріали (453 од.) (з повним списком, можливо ознайомитись в Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області), початкова ціна продажу зі зниженням на 20% - 24444,78грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 1222,24грн. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ "Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. З фіксованими умовами та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Для участі у конкурі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів із дня публікації у газеті по 18 квітня 2005г. включно. Конкурс відбудеться після 10 календарних днів із дня публікації інформації 19 квітня 2005г., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ТОВ "Фарфор". **Довідки за телефонами:** 304-37-21, 304-77-83 та на сайті: ankruptcy.internet.dn.ua

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, бульв. Шевченка, 307) порушив справу № 01/736 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Прогрес», с. Ксаверово, Городищенського району Черкаської області, код ЄДРПОУ 01528660, р/р № 260093541 в ЧОД АППБ «Аваль», МФО 354411.

Ухвалою господарського суду Черкаської області від 21.01.2005 року розпорядником майна призначено ліцензованого арбітражного керуючого Холостого Олександра Івановича (м. Черкаси, вул. Вернигори, 29, кв.8. тел.0472- 65-74-21).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської області (76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) 19 січня 2005 року порушив справу № Б 6/5 про банкрутство ВАТ «Івано-Франківськ-Вінницям'ясо» (м. Івано-Франківськ, вул. Симона Петлюри, 10, код 0042995, р/р 2600418000042 в АКБ « Правекс-Банк», МФО 302742.

Арбітражним керуючим призначений Попович В. С., ліцензія № АА 630017 від 12.11.2003 р., адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Залізнична,5/2.

Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 30 березня 2005 року по справі Б 40/39/05 Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-економічне підприємство «Промтехпослуги» (код в ЄДРПОУ 19308611, 49083, м. Дніпропетровськ, вул. Кожем'яки, буд. 9, кв. 104, р/р 26001098220100 в ДОД АППБ «Аваль») визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, в порядку статті 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено Савчука Владислава Володимировича (49083, м. Дніпропетровськ, вул. Кожем'яки, буд. 9, кв. 104.)

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з моменту публікації оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор Красноармійського заготовельно - виробничого об'єднання "Коопзаготпром"

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи Красноармійського заготовельно - виробничого об'єднання "Коопзаготпром", які розташовані за адресою: м. Красноармійськ, вул. Аграрна: 1. Будівля складу продукції тваринництва з крильцем, навісом та пристроєм, площа - 3079,6 кв.м., початкова ціна продажу - 14966,83грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 748,34грн. 2. Будівля фруктосховища, площа 624,2кв.м., початкова ціна продажу - 7078,72грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 353,94грн. 3. Будівля сокової лінії, площа -132,30кв.м., початкова ціна продажу - 3000,54грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 150,03грн. 4. Прохідний пункт, площа - 92,3кв.м., початкова ціна продажу - 1831,71грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 91,59грн. 5. Трансформаторна, площа - 46,4кв.м., початкова ціна продажу - 1734,42грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 86,72грн. 6. Насосна, площа - 19,6кв.м., початкова ціна продажу - 1522,38грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 76,12грн. 7. Навіс для тарної дошки, початкова ціна продажу - 695,73грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 34,79грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою об'єктів можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу-17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ „Аваль", м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 10 календарних днів з дати публікації в газеті 18 квітня 2005р. включно. Конкурс відбудуться після 10 календарних днів з дати публікації інформації 19 квітня 2005р., о 15-00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8 в Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Переможець конкурсу на підставі протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором Красноармійського заготовельно - виробничого об'єднання "Коопзаготпром". **Довідки за телефонами:** 304- 77-83, 304-37-21 та на сайті www.bankruptcy.internet.dn.ua.

Ухвалою від 02.03.2005 року господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справу № Б26/28/05 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Кривбасрудоремонт», 50029, м. Кривий Ріг, вул. Ногіна, 21, р/р 26001301141211 в філії Центрально-Міського відділення Промінвестбанка м. Кривого Рогу, МФО 305493, ОКПО 00190874.

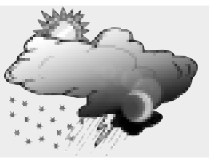
Розпорядником майна призначено Шкуто Юрія Григоровича, ліцензія АБ № 216807 від 16.03.2005 року, 50014, м. Кривий Ріг, вул. Руденко, 3/1.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор СП "Донкавамет",

м. Донецьк, вул. Червоножовтнева, 206, повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється невстановлений єдиний технологічний комплекс для виробництва сплавів на мідний та цинковій основах (індукціонні печі, шихтовий пристрій, загрузочний пристрій, пристрій для розливу металу у чушки, пристрій для укладання чушок в пакети, пристрій безперервного розливу, пристрій для пилегазоочистки , електрообладнання, електрообладнання для питання плавильних печей) фірми АВВ (Німеччина), початкова ціна продажу - 69 817 600,10 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3 490 880,00грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу-17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ „Аваль", м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів з дати публікації в газеті по 03 травня 2005р. включно. Конкурс відбудуться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 09 травня 2005р., о 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8 в Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Переможець конкурсу на підставі протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором СП "Донкавамет". **Довідки за телефонами:** 304- 77-83, 304-37-21 та на сайті www.bankruptcy.internet.dn.ua.

ДАЛІ БУДЕ

СУБОТА, 9 КВІТНЯ 2005 ■ № 65 (3565)

9—10 квітня в Україні буде тепло, без істотних опадів, лише 10 квітня у західних областях пройдуть короткочасні дощі, місцями грози. Температура вночі 4—9 градусів тепла, вдень 15—20. На узбережжі морів, а 10 квітня і в західних областях 10—15 градусів тепла. У Карпатах вночі від 2 градусів морозу до 3 градусів тепла, вдень 7—12 градусів тепла. У Києві та області без опадів. Температура вночі 4—9 градусів тепла, вдень 15—20

■ **НОУ-ХАУ**

Французи чекають української експансії

Нещодавно, під час перебування на теренах Франції, лідер групи "ВВ" **Олег СКРИПКА** відвідав Український культурний центр у Парижі, зустрівся з послом України у Франції та представниками тамтешньої української діаспори.

У створеному в Парижі Українському клубі, де згуртувалися не лише українці, а й зацікавлені нашою країною французи, нині, за спостереженнями Олега, відчувається певна розгубленість. "Українські французи" висловили бажання створити якусь структуру й допомагати культурній експансії з України до Франції. Найвірогідніше, що першим кроком співпраці стане заснування "французького філіалу" фольклорного фестивалю "Країна мрій", засновником якого є Олег Скрипка.

До речі, представники Українського клубу висловили побажання, щоб дух помаранчевої революції був представлений на Євробаченні піснею гурту "Гринджоли". Мовляв, саме такий, революційний, імідж України зараз актуальний у Європі.

— Утім, саме від них я почув, що конкурс Євробачення не має жодного авторитету в більшості європейських країн. Адже він за всі роки свого існування дав тільки "АББУ", — зауважує Олег Скрипка.

Для себе, рідних, нічого не шкода

Нову нагороду — відзнаку "За заслуги" першого і другого ступеня — ввів до переліку власних нагород Кіровоградський міськвиконком. Нагрудні знаки відповідно до ступеня виготовляються у вигляді герба міста з позолоченого срібла та срібла і, згідно із затвердженим положенням, ними нагороджуватимуться громадяни незалежно від їхньої національності і місця проживання "за особливий внесок у розвиток соціально-економічної сфери, за видатну доброчинну, гуманітарну і громадську діяльність, за особисту мужність і героїзм, проявлені під час порятунку людей, матеріальних цінностей, виконання військових, службових і громадських обов'язків в умовах, пов'язаних із ризиком для життя".

В яку суму обійдуться міському бюджету нові нагороди, поки що не розголошується. А стосовно "ощасливленої" громадськості обласного центру, то її ставлення до виконкомівського "ноу-хау" вельми скептичне. Адже з досвіду попередніх років відомо, що особливі заслуги перед громадою мають здебільшого люди, які перебувають або безпосередньо при владі, або ті, хто тісно з нею пов'язаний.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У зоопарку з'явилася Надія

Малюки у столичному зоопарку народжуються часто. Проте народження верблюденяти привернуло увагу — звір як-не-як екзотичний. Надійка (так лагідно назвали тваринку) почувається вельми комфортно. Вона з цікавістю обнюхала й спробувала на смак наші камери і штативи. Її мама спостерігала за цим дійством спокійно й філософськи. А тато в іншому вольєрі надто хвилювався: зазирав через паркан, щирив зуби. Пусте, що верблюди травоїдні. Самці мають ікла, щоб за потреби з'ясовувати стосунки між собою. Із людьми ці величні тварини приятелюють. Маючи від природи чудовий зір, легко вирізняють у натовпі своїх улюбленців. Ось і Надійка, побачивши помічника директора Любов Коротку, забула про нас і побігла до неї вітатися.

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

ЧОЛОВІК НОМЕР ДВА у житті жінки — її перукар

"Багато які жіночі проблеми, що перед ними пасують найкращі психіатри, часто-густо розв'язує середньої руки перукар". Цей вислів американської письменниці Мері Маккарті вже давно став девізом майстрів зачісок.

Днями відбулася презентація Академії перукарського мистецтва і декоративної косметики при Київському національному університеті культури і мистецтв. Це єдиний в Україні навчальний заклад, який має ексклюзивне ліцензійне право Міжнародної корпорації PIVOT POINT International (Чикаго, США) на підготовку модельєрів-перукарів, стилістів-візажистів і дизайнерів зачісок.

Наталя Могилевська вітає Михайла Поплавського з презентацією академії.

Президент академії Михайло Поплавський під час прес-конференції розповів: тут буде лише дві групи по 30 чоловік. Щоб стати студентом, треба добре зарекомендувати себе у творчому конкурсі: співбесіда і моделювання зачісок. Коштує навчання в академії 8 тисяч гривень на стаціонарі і 4 тисячі для заочного відділення на рік.

З перших днів навчання у студентів почнуться практичні заняття. У навчальних лабораторіях кожний матиме особисті фірмові перукарські набори, манекени з ексклюзивним накладним волоссям, підручники-конспекти. Професійна підготовка здійснюватиметься за принципом "від простого до складного": від геометрії стрижки до завивки волосся і моделюванні зачісок.

— Михайле Михайловичу, скажіть, чому раптом виникла така гостра потреба у створенні окремого вищого навчального закладу для перукарів? Невже тепер недостатньо закінчити курси або технікум?

— По-перше, профільні училища готують звичайних перукарів, котрі володіють лише технікою роботи з волоссям. Практичного досвіду вони, як правило, набувають на своїх клієнтах. А наші студенти практику проходять одночасно з теорією. Вони навчаються та експериментують на манекенах.

По-друге, ми навчаємо студентів перукарського мистецтва на основі загальновідомої технології PIVOT POINT. Головний принцип цієї школи полягає не в заучуванні стилів і типів зачісок, а у вільній, не скутій жодними стандартами, творчості. Адже перукар не повинний сліпо обрізати волосся. Важливо бути модельєром і стилістом, тобто створювати шедеври перукарського мистецтва.

І, по-третє, у нас студенти проходитимуть іще численні споріднені й загальпрофесійні курси, якими у профільних училищах нехтують.

— Одержавши таку дорогу освіту, як випускники Академії перукарського мистецтва і декоративної косметики планують повертати вкладені кошти?

— Робота над іміджем клієнтів завжди оплачувалася набагато вище, ніж звичайна робота перукаря. До того ж я більш ніж упевнений, що в майбутньому хтось із наших випускників стане зіркою індустрії моди національного, а може, й світового рівня. І тоді вони диктуватимуть тенденції, засновуватимуть власні школи, розроблятимуть нові напрямки в перукарському мистецтві. А вже про їхні доходи ми із заздрістю дізнаватимемося з усезнаючої преси.

— Пане Михайле, середній заробіток українців навряд чи дозволить часто користуватися послугами майстрів із вищою освітою. Адже, погодьтеся, вже сам диплом підвищує ціну їхньої роботи. Якими ви бачите майбутніх клієнтів?

— Я згодний, що послуги наших випускників справді не по кишені звичайному українцеві. Тому вони працюватимуть з людьми, котрі іміджу і своєму зовнішньому вигляду надають великого значення. Приміром, гості, що були на презентації академії, уже погодилися працювати з нашими випускниками. А Павло Зібров, Анатолій Матвійчук та Ірина Білик зважилися довірити свої зачіски мені. Тож доведеться опановувати це мистецтво особисто.

Та, попри все, я вірю: згодом і звичайні українці зможуть дозволити собі таку розкіш, як ексклюзивна зачіска в справжнього, дипломованого модельєра-перукаря. А ми, наша академія, зробимо все, щоб це було не в дивину.

Перукарським мистецтвом цікавилися ще древні єгиптяни. Вони навчили нас фарбувати волосся хною і робити завивку. Згодом, завдяки науково-технічному прогресу, з'явилися нові можливості моделювання зачісок, удосконалення перукарського обладнання та інструментів. А нині й освіта модельєрів-перукарів повинна бути відповідного рівня. Тобто — вища.

— П'ять років навчання для такої практичної професії — досить тривалий термін. У чому унікальність освіти? Які дисципліни вивчатимуть в академії?

— Наші фахівці знатимуть геть усе про волосся, дизайн, стилі, напрямки моди. Випускники академії зможуть викладати, керувати салонами, проводити презентації, конкурси і покази. Але крім отримання професійних знань, студенти вивчають повний комплекс дисциплін, передбачений Міністерством освіти України для одержання вищої освіти.

Моделі демонструють зачіски студентів-перукарів.

— А який викладацький склад?

— Професори і доценти академії пройшли багаторівневу підготовку в міжнародних центрах індустрії моди Франції, Італії, США, Німеччини, Росії.

— Михайле Михайловичу, на прес-конференції ви гарантували, що усі випускники академії будуть працевлаштовані. Знайти роботу для шістдесятьох молодих фахівців щороку дещо проблематично. Як ви будете виконувати свої обіцянки?

— Насправді проблем із працевлаштуванням немає. Уже під час навчання наші студенти пройдуть практику в елітних салонах Києва. До нас уже зверталися керівники багатьох салонів краси і запрошували студентів до себе на роботу. І ще хочу нагадати: дипломи PIVOT POINT мають міжнародний статус. Тож наш випускник без проблем знайде собі роботу за фахом у 58 країнах.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.
Фото автора.

ЦЬОГО ДНЯ

9 КВІТНЯ

■ *1553 р. Помер французький письменник, класик світової літератури Франсуа Рабле.* ■ *1882 р. Народився історик та інженер Вадим Модзалевський. Автор генеалогічного довідника "Малоросійський родословник" у 4 томах.* ■ *1917 р. Розпочався з'їзд кооперативних спілок України.* ■ *1935 р. Народилась поетеса Тамара Коломієць.* ■ *1940 р. Гітлерівські війська окупували Норвегію й Данію.* ■ *1974 р. У Керчі спущено на воду перший радянський супертанкер "Крим".* ■ *1976 р. СРСР і США уклали договір про обсяг ядерних випробувань в мирних цілях.*

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 113

ВАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.

Зам. 182

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1311

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos